CELJSKI tednik

CELJE
31. OKT. 1957
L. VII. ŠT. 42
CENA 15 DIN

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA CELJSKEGA OKRAJA

Proizvajalci so pokazali visoko zavest

V SOBOTO IN NEDELJO SMO IZVOLILI ODBORNIKE V OBČINSKE ZBORE PROIZVAJALCEV. PO VOLILNI UDELEŽBI JE CELJSKI OKRAJ NA TRETJEM MESTU V SLOVENIJI. — V INDUSTRIJSKI SKUPINI JE GLASOVALO 89,06% VOLIVCEV (ALI 98,56% Z UPRAVIČENO ODSOTNIMI), V KMETIJSKI SKUPINI PA 87,3 % (Z UPRAVIČENO ODSOTNIMI 90,96 %). PO OBČINAH SO DOSEGLI NAJBOLJŠE REZULTATE: ŽALEC, ROG. SLATINA, CELJE, SLOVENSKE KONJICE, ŠOŠTANJ IN ŠMARJE.

Sobotne in nedeljske volitve v občinske zbore proizvajalcev so dokazale, da so bile v celjskem okraju predvolilne priprave dovolj dobre in da so se volivci v nekaterih občinah celo bolje odrezali kot pri volitvah v občinske zbore. Tudi volišča so bila sedaj domala povsod lepo okrašena. Kazalo je, kot da so si volivci na tihem napovedali tekmovanje, kje bodo najprej in najbolje opravili svojo volivno dolžnost. Tako so proizvajalci skupine iz industrije, obrti, trgovine in gostinstva v glavnem že v jutranjih urah izvolili odbornike v občinske zbore proizvajalcev. Od celjskih večjih podjetij sta še najbolje izkazali Tovarna emajlirane posode in Cinkarna, kjer so mnogi volivci oddali svoje glasove že pred 4. uro zjutraj. V Železarni Štore so razen »Peska« vsi obrati volili 100 odstotno že do 10. ure dopoldne. Največ glasov je dobil njihov bivši sodelavec tovariš *Ivan Žmaher*, predsednik Okrajnega sindikalnega sveta Celje. Od 1607 volivcev je zanj glasovalo kar 1374 volivcev. Poleg tovariša Žmaherja so bili v zbor proizvajalcev izvoljeni še pomočnik direktorja, tov. Voga (s 1354 glasovi), delovodja, tov. Franžič (s 1328 glasovi) ter delavec tov. Šumer (s 1238 glasovi).

Mnogo volivcev je gripa priklenila na posteljo in je bilo zato v posameznih občinah precejšnji odstotek upravičeno odsotnih. Če bi lahko prišteli še te, bi imela občina *Kozje 100% udeležbo, Žalec 99,6%, Celje 98,56%, Rogaška Slatina 99,1%, Laško 93,7%, Mozirje 95,5%, Slovenske Konjice 98,7%, Šentjur 95,5%, Šmarje 96,6%, Šoštanj 97,93%, Vojnik 100% in Vransko 94,7%.*

V mozirski občini je bilo pri sobotnih volitvah pravo praznično razpoloženje. Posamezni kolektivi so tudi nad vse lepo okrasili svoja volišča. Posebno lepo volišče je imela usnjarna v Rečici ob Savinji. Tu [illegible] volivci prvi v občini zaključili volitve in do 10. ure dopoldne dosegli 100% rezultat.

Tudi v šoštanjski občini so imeli

(Nadaljevanje na 2. strani)

Volili so v zbore proizvajalcev

RAZMIŠLJANJE OB »DNEVU MRTVIH«

Da se ne bi ponovilo!

Odkar se človeški rod spominja svojega obstoja, se spomin na mrtve zrcali kot del njegove duševne kulture. Z mrtvimi nas veže vse tisto, kar so s svojim delom in ustvarjalnostjo zapustili svojcem, narodu in človeštvu in čim bližji so nam za življenja bili, tem globlja je naša vez do njihovega spomina.

Kot se vsak na ta dan še s posebno poglobljenostjo spominja svojih najbližjih v grobovih, tako se kot narod oddolžujemo spominu tisočev in tisočev, ki so položili svoja življenja na oltar svobode. Težko je preboleti odhod tistih, ki jim je narava in življenjska doba odmerila dolgost življenja, tem težje je preboleti smrt ljudi, ki so bili polni življenja, polni vere v srečnejšo bodočnost, polni mladosti in energije. In teh je v naši domovini bilo v pretekli vojni milijon in 700 tisoč. Težak, nepopisno krut je bil krvni davek naših narodov v tej odločilni bitki za svobodo človeštva izpod njegovega najkrutejšega trinoga — fašizma.

Danes poteka dvanajsto leto, odkar je prenehala kositi smrt med vrstami naših najboljših. In koliko jih je na posledicah tega krvavega plesa zmanjkalo še pozneje. Dvanajst let je precej, toda veliko, veliko premalo, da bi pozabili, da bi se zacelila rana na našem vsenarodnem telesu.

In danes. Pri nas smo na kosteh naših najboljših sinov zgradili to, kar je bil cilj tudi vseh teh žrtev. Čvrsto in neomajno smo krmarili barko našega razvoja med vetrovi nemirov, ki se še vedno niso polegli. Naš boj še vedno ni prenehal. Vsa naša prizadevanja so usmerjena k najvažnejšemu cilju, ki je obenem zagotovilo našega uspešnega razvoja k srečnejši bodočnosti, k miru.

Dandanes, spričo še vedno razburljivih mednarodnih dogodkov in položaja, je želja vsakega poštenega človeka, vsake matere, vsake žene, in to ne samo pri nas, da bi se nikoli več ne ponovilo tako strahotno klanje.

Ko se spominjamo vseh mrtvih, čutimo dolžnost, da z našim delom opravičimo njih veliko žrtev, da ustvarimo našim bodočim rodovom tak dom, za kakršnega so se borili in umirali. Da pa bi tak dom varno in uspešnejše gradili, nam je potreben mir. Zato se vse naše misli ob »Dnevu mrtvih« tesno prepletajo s spominom in globokim spoštovanjem do vseh žrtev in istočasno z našo najgloblje željo:

Da se nikoli več ne bi ponovilo...

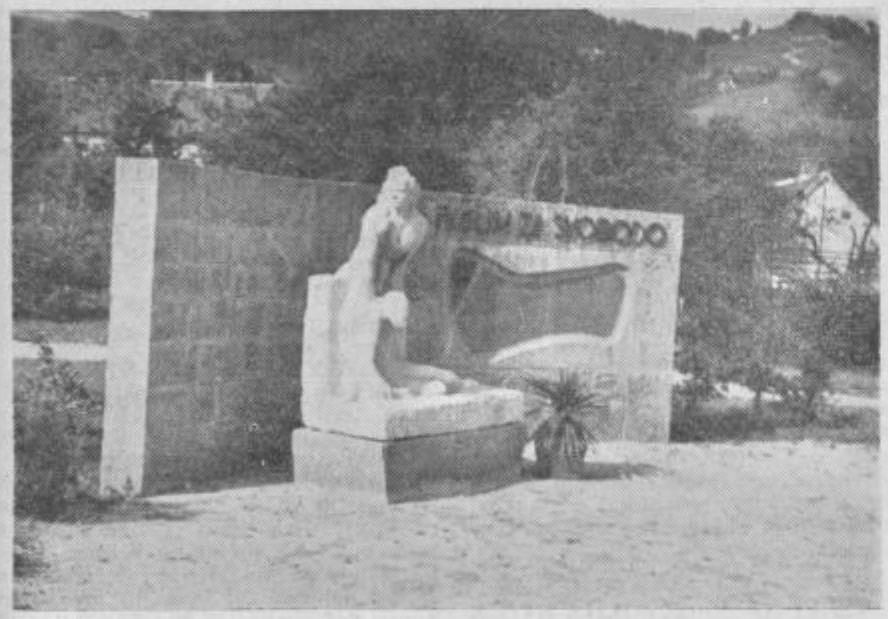

Slava padlim za svobodo, piše z velikimi črkami na spomeniku. Kaj bi veljale te besede, če ne bi bil spomin na heroje v nas?

Lovor in cvetje za Celjane

V ponedeljek zvečer je celjski gledališki kolektiv predstavil »Dnevnik Ane Frankove« hvaležnemu občinstvu v Kostanjevici. Predstava je bila v okviru »Dolenjskega kulturnega festivala«, katerega pokrovitelj je bil zvezni ljudski poslanec tov. Jože Borštnar.

Predstavo si je ogledalo okoli 600 ljudi, čeprav je v dvorani samo 350 »uradnih« prostorov. Zanimivo je, da je bilo zanjo tudi med kmeti veliko zanimanje, saj so nekateri prišli po dve uri hoda daleč. Celjski igralci so doživeli izreden uspeh. Ob koncu predstave se jim je organizator festivala, profesor in kulturni delavec tov. Lado Smrekar zahvalil v imenu publike za izreden umetniški užitek in jim poklonil velik lovorjev venec, igralke pa so prejele lepe šopke. Režiser Branko Gombač (v Kostanjevici je zelo priljubljen, ker so doslej videli že štiri njegove režije: »Othello«, »Mladost pred sodiščem«, »Zadeva Caine« in »Dnevnik Ane Frankove«) pa je dobil v dar veliko oljnato sliko »Kostanjeviški grad«, delo akademskega slikarja V. Lamuta.

Na predstavi so bili navzoči tudi najvišji politični in kulturni delavci iz trboveljskega in novomeškega okraja. V nedeljo bo celjsko gledališče uprizorilo »Dnevnik« v Novem mestu. Vstopnice za obe predstavi so že razprodane.

Za sproščeno delo v telesnovzgojnih organizacijah

PREDSEDNIK OKRAJNE ZVEZE PARTIZAN - CELJE, TOV. JANKO ANČIK O DELOVNIH NAČRTIH V CELJSKEM OKRAJU

Čeprav razprava o stanju v organizaciji Partizana, ki jo je sprožilo posvetovanje v Kranjski gori in poznejša izjava predsednika republiške zveze Partizana tov. *Mitje Ribičiča* tudi z nedeljsko sejo upravnega odbora Zveze Partizan Slovenije še ni končana, je vendarle moč že zdaj ugotoviti, da je razprava o stanju v telesnovzgojni organizaciji in zlasti še o uveljavljanju načela prvega festivala telesne kulture rodila pozitivne sadove in izkristalizirala pot, ki jo bodo v bodoče morale ubrati osnovne organizacije in višji forumi Partizana. Ta debata je med drugim potrdila, da bo treba v društvih Partizana sprostiti delo in da bosta morala šport in splošna telesna vzgoja najti skupen jezik, to je jezik sodelovanja pri vsakodnevnem konkretnem delu.

Glavni zaključek seje upravnega odbora Partizana Slovenije, ki je bila zadnjo nedeljo v Ljubljani, je v sklicanju izredne skupščine Partizana Slovenije (8. decembra letos), ki bo morala po temeljitih pripravah določiti smer dela v telesno vzgojni organizaciji in nakazati pot ostalim telesnovzgojnim in družbenim organizacijam na področju komun. Sicer pa je predsednik republiške Zveze Partizana tov. *Mitja Ribičič* v svojem referatu predvsem nakazal naslednje glavne misli:

a) izredna skupščina Partizana mora določiti novemu upravnemu in izvršnemu odboru smernice in naloge za delo v bodoče. Sprejete naloge pa bosta morala oba odbora tudi uresničiti;

b) v programu zvezne uprave Partizana je poudarjeno, da so akademije in nastopi le zunanja manifestacija dela. Zraven tega pa je bilo sklenjeno, da program ni obvezen, temveč da vsebuje le smernice za nadaljnje delo;

c) nujnost nove poti je povsem razumljiva, saj je prišla zahteva po njej tako iz vrst članov, kot tudi od javnosti;

d) po uspehu prvega festivala telesne kulture v Ljubljani je moral vsak, še tako okorel nasprotnik napredne smeri v telesni kulturi spremeniti svoje stališče.

Da bi z nedeljske seje upravnega odbora Zveze Partizan Slovenije dobili jasnejšo sliko, smo zaprosili predsednika Okrajne zveze Partizana v Celju, tov. *Janka Ančika* za razgovor o tem; istočasno pa smo ga še naprosili, da nam pove kaj več o stališču Okrajne zveze Partizana v Celju in o prihodnjih delovnih načrtih. Tov. Ančik nam je povedal takole:

»Polemiko, ki se je v zadnjem času vodila v našem tisku in radiu o stanju v organizaciji Partizan, smo zasledovali in je naš upravni odbor v celoti mnenja, da nam tako razpravljanje koristi.

Plodno delo seje upravnega odbora Partizana Slovenije, ki je bila minulo nedeljo, pa nam to potrjuje in zato smo lahko prepričani, da se bodo pojmi razčistili in da bodo dejansko ustvarjeni pogoji za sproščeno delo v naših društvih. Pri vsej tej polemiki pa ne

(Nadaljevanje na 7. strani)

Utrinki z volišč proizvajalcev

Za nami so volitve v prve občinske zbore proizvajalcev. Lahko trdimo, da so prav te volitve, kakor one v občinske zbore, potrdile visoko zavest naših proizvajalcev. Ta zavest se ni kazala le na zunaj v visoki udeležbi, v lepo okrašenih voliščih in podobno, temveč tudi v tem, da so priprave in volitve same sprožile val razpravljanja o vlogi prvih zborov proizvajalcev, o nalogah, ki jih čakajo itd.

SOBOTA, 26. OKTOBRA

Celjska kotlina je bila zavita v gosto meglo. Delavci iz nočnih izmen so zapuščali svoja delovna mesta in se začeli zbirati pred volišči. Da je bila gneča še večja, so poskrbeli še tisti, ki so prihajali na delo...

V Tovarni emajlirane posode v Celju so začetek volitev naznanili z

IGRANJEM GODBE NA PIHALA

Borbene in narodne pesmi so se nato po zvočnikih razlegale ves dan. Po obratih so volišča lepo pripravili, za živahnost pa je poskrbelo tudi tekmovanje med posameznimi volišči. Kdo bo prej zaključil z delom? Razumljivo je, da so nameščenci zaradi specifičnosti dela že v dopoldanskih urah dosegli najboljše uspehe.

V ŽELEZARNI ŠTORE

je med vsemi devetimi volišči najprej zaključilo z delom tisto pri elektroplavžu. Ura je kazala 6.30, ko je volilna komisija elektroplavža že začela s štetjem glasov.

Tudi druga volišča v štorski železarni niso hotela zaostajati. Ob 9.30 so skrinjico odprli še na zadnjem devetem volišču. Kmalu zatem pa je glavna volilna komisija že sporočila rezultate. Največ glasov je dobil Ivan Žmaher, predsednik Okrajnega sindikalne sveta in do nedavnega še aktivni član tega kolektiva. Za njim so se po številu glasov zvrstili: Voga, Franolič in Šumer.

Za živahnost volitev v štorski železarni pa je poskrbelo tudi tekmovanje za najlepše okrašeno volišče. Prvo mesto in nagrado za to je prejela mehanična delavnica.

Sicer pa so v štorski železarni imeli ta dan še eno slovesnost — delovni kolektiv je po svojih predstavnikih čestital direktorju ANDREJU SVETKU 60-letni življenjski jubilej.

6200 TON LIGNITA

to je bil odgovor velenjskih rudarjev, kako počastiti volitve v zbor proizvajalcev. Na čast volitev v občinske ljudske odbore je kolektiv velenjskega rudnika lignita sklenil nakopati vsak dan okoli 6000 ton lignita, ali na še več. Sprva jim je ta načrt preprečila gripa, ki je od dela odtegnila več sto rudarjev. Ko pa se je bolezen unesla, je učinek v jami naraščal iz dneva v dan. V času volitev v zbor proizvajalcev

(Nadaljevanje na 3. strani)

Pogled po svetu

Nedvomno najvidnejši dogodek preteklega tedna je prekinitev diplomatskih odnošajev med Jugoslavijo in Nemčijo. Močno je razburkal našo širšo javnost, vzbudil pa je tudi vrsto uradnih in poluradnih komentarjev, pisali pa so o njem vsi svetovni časniki. Kar je najbolj zanimivo, je to, da je po starem pregovoru volk pokazal svojo pravo naravo, čeprav je komaj menjal dlako. Nemški klerikalni oblastniki se radi hvalijo, kakšno moč so v kratkem času Nemci po vojni dosegli, da so vojno sicer izgubili, niso pa izgubili pameti in podobno. Udarili so torej po mizi pred majhno, šibko Jugoslavijo, ki je morala v kratkem času ozdraviti od nemške fašistične drhali zadane rane, popraviti ogromno škodo, ne da bi prejela kakšno učinkovito pomoč od OZN, ZDA ali vsaj reparacije od Nemčije. To se pravi, ta nemški diplomatski akt že zelo diši po starem napevu »Deutschland über alles«.

Leta 1944 je Frank W. Notestein v ameriški reviji »Foreign Affairs« pisal: »Nič ne kaže, da bi katerakoli država severozahodne ali srednje Evrope še kdaj izzvala ves svet. Nemčija je prav tako kot njene zahodne sosede že mimo dobe, ko bi lahko postala prva svetovna sila, in sicer zato, ker so si hitreje množeča se ljudstva že prisvojila tehnično civilizacijo.«

Ali pristaši hladne vojne, politike močne roke v ZDA še tako mislijo? Ali mislijo, da jim bo Nemčija služila za uspešno, njm popolnoma nenevarno zaščito njihove evrazijske velike nasprotnice, Sovjetske zveze?

Odgovor ni potreben. Stojimo pred dejstvom, da je sleherni nemški führer zvest zgodovinski ošabnosti, aroganci, pa tudi okornosti prislovičnega nemškega duha. Od zgodovine se niso naučili ničesar.

Vse kaže, pravi Nehru, da se je treba odločiti bodisi za osvojitev sveta ali za njegovo združitev. Srednje poti ni videti. Vidi pa se, da politiki močne roke okoli Dullesa radi sanjarijo o bliskoviti zmagi nad SZ in nad svetovnim komunizmom, da so se torej naznotraj in nazven odločili za tvegano prvo pot. S pomočjo nemških nacističnih generalov in nemških divizij seveda, kajti te so navajene krvaveti za tak nerealen cilj kot je bliskovita zmaga nad vsem svetom. Zato mi ne spimo nič slabše, čeprav si tudi z Nemčijo želimo normalnih odnosov.

V Washingtonu so se zbrali visoki vojaški in politični oblastniki Atlantskega pakta. Angleški ministrski predsednik Macmillan se je pogovoril z Eisenhowerjem o Srednjem vzhodu ter o izmenjavi znanstvenih pridobitev v najmodernejšem orožju. Zaradi svetovnega javnega mnenja, da je SZ prekosila Zahod s svojim satelitom, so v Ameriki povišali proračun za izstrelke, o katerih je pred nekaj desetletji sanjala le najbolj razgreta domišljija kakega Julesa Verna. Pogovarjala sta se tudi oba zunanja ministra, Dulles in Lloyd, kaj bi ukrenila, da bi Zapad spet dobil prvenstvo v orožju. V Ameriko je šel tudi predsednik NATO pakta Spaak, skratka na zahodu res ni nič novega. Pripravljajo velik shod NATO v Parizu, ki naj bi mu predsedoval sam Eisenhower.

Eden najbolj značilnih angleških mislecev John Stuart Mill je zapisal v svojem življenjepisu: »Sprevidel sem, da človeške usode ni mogoče zares izboljšati, dokler v bistvu ne spremenimo človeškega načina mišljenja.« A kdo naj ga spremeni? Okolje, v katerem človeštvo živi, se sicer spreminja, človeška misel pa za razvojem zaostaja. Vsak vidi samo svojo resnico, svoje stališče in tako je vedno dovolj možnosti za vedno nove spore.

V tem trenutku je najbolj nevarno v Siriji, ki terja, da jo vzame v zaščito OZN. ZDA in Turčija pa sta to vprašanje odpravila z dnevnega reda, s čimer je stvar ostala odprta, napetost ne popušča, temveč raste. Tudi Saudu se ni posrečilo poseči vmes s posredovanjem. Da je položaj zelo napet, se vidi iz pisanja svetovnih listov, ki pričakujejo spopad na sirijski meji. Hruščev je že obljubil, da bo zaščitil Sirijo pred napadalcem. ZDA pa trdijo, da se je Sirija pridružila sovjetskim satelitom. Nima smisla prerokovati. Dejstvo pa je, da je Eisenhowerjeva doktrina kljub ogromnim denarjem, ki jih razsipa med Arabce, pokazala svojo slabo stran: Arabce sili naj bi se izjavili zoper vzhod in delali za zahodne cilje. Temu pa bi se Arabci zelo radi izognili. Doktrina jih torej sili k nečemu, kar bi najmanj radi. To pa spričo arabskega nacionalizma za doktrinarje ni najbolje.

V Franciji kriza vlade še traja. Klerikalni Schumann je vrnil mandat, ker se je ustrašil financ in levice. Največ šans ima zdaj Mollet, ker vsaj na zunaj predstavlja naprednejšega moža, socialista. Razpoloženje francoskega ljudstva pa ni nič kaj prida za politiko, ki bi jo francoske buržoazne familije rade peljale na hrbtu delavskega razreda. Čemu polniti z novimi davki javne blagajne, če pa se te dan za dnem praznijo za dvomljivo postavko — Alžir? Zdaj se morajo Francozi braniti že sredi Sahare, kjer se pripravlja francosko središče naftne industrije. Alžirski osvoboditelji so baklo upora vrgli tudi v saharske oaze. Mollet bo le slaba kulisa za staro politiko, saj je mož najnaprednejše povojne vlade v Franciji ob Alžiru pokazal prav tako grabežljive kremplje kakor skrajni desničarji.

Na rob dogodkov zabeležimo, da bodo Angleži morda le spremenili politični kurz na Cipru. General Harding se je moral umakniti civilistu, liberalnemu Hugh Footu, ki bo verjetno popustil vajeti, da bo škandal »svobodnega sveta« nekoliko manjši.

Omembe vrednih dogodkov preteklega tedna je še cela vrsta. Ostala pa je ob 12. obletnici Dneva Združenih narodov, doslej najširše zedinjevalne človeške organizacije, neizpolnjena tista naloga človeštva, o kateri je tako lepo govoril Aristoteles: »Storiti moramo vse, kar je v naših močeh, da živimo tako, kakor terja najboljše, kar je v nas.«

T. O.

Lepi uspehi turistične sezone v celjskem okraju

Konec minulega tedna ter v ponedeljek, 28. t. m. sta bili v Dobrni in v Celju dve važni konferenci o uspehih, načrtih in problemih turistične dejavnosti na področju celjskega okraja. Tako se je na Dobrni pod vodstvom tov. *Rada Jenka* sestalo predsedstvo Celjske turistične podzveze, v ponedeljek pa je bila v Celju pod predsedstvom prof. *Tineta Orla* razširjena seja upravnega odbora istega foruma. Posvetovanja v Dobrni sta se med gosti udeležila tudi podpredsednik OLO Celje *Miran Cvenk* ter načelnik tajništva za gospodarstvo pri OLO Celje inž. *Ivan Vrečer*.

Na obeh konferencah so ugotovili lepe, ali bolje rečeno rekordne uspehe letošnje turistične sezone v celjskem okraju, saj bo število vseh nočitev do konca leta prekoračilo 400.000, kar pomeni, da se je celjsko turistično območje v zadnjih dveh letih uvrstilo na prvo mesto med vsemi področji v Sloveniji in tako tudi pred Gorenjsko.

Kakor lani, je tudi letos glavna pozornost veljala zdraviliškemu turizmu, ki ima na tem področju tudi največ pogojev za še večji uspeh, in to predvsem po zaslugi znanih zdravilišč: Rog. Slatina, Dobrna, Laško in Rimske Toplice. Celjsko področje pa se spričo ugodnih pogojev v Zgornji Savinjski dolini odlikuje še po tako imenovanem rekreativnem turizmu. Nič manjših uspehov kot prej imenovani turistični zvrsti pa nista dosegli še izletništvo ter planinstvo.

Analiza letošnje turistične sezone pa daje še eno značilno sliko, namreč, da na tem področju naglo narašča inozemski turizem. S to ugotovitvijo pa se porajajo še zahteve, da bo treba temu turizmu posvetiti v bodoče več skrbi in zlasti poskrbeti za primerno propagando naših lepih turističnih postojank v drugih državah.

Na obeh posvetovanjih je bilo v sklepnem delu veliko govora tudi o sestavi petletnega načrta razvoja turizma v celjskem okraju. O tem bomo več besed napisali v eni naših prihodnjih številk.

Opekarske obrate bo treba razširiti

Ugotovljeno je, da je opeka pri nas tisto grlo, ki zavira vse gradnje v okraju. Na zadnji seji sveta za komunalno pri OLO so zato člani prav obširno obravnavali to pereče vprašanje. Naši gradbeni industriji že več let primanjkuje gradbenega materiala, prav občutno pa ji primanjkuje ravno opeke. Pri nas imamo 5 večjih opekarskih obratov, ki pa še zdaleč ne morejo kriti potreb po opekarskih izdelkih. Skupna kapaciteta vseh petih opekarn znaša 22 milijonov 700.000 kosov. Če vemo, da je samo 5 večjih gradbenih podjetij v našem okraju letos porabilo 11 milijonov kosov opeke (pri tem niso všteta razna remontna podjetja, zadruge in razne režijske skupine — da ne govorimo o zasebnikih), si lahko predstavljamo, koliko večje so potrebe od zmogljivosti naših opekarn. Naša gradbena podjetja so od naših opekarn dobila letos samo 4 milijone kosov opeke, ostalih 7 milijonov pa so morala uvoziti iz drugih krajev (največ iz Banata). Medtem pa so naša opekarska podjetja precej opeke pošiljala tudi v druge kraje. Razume se, da nabava opeke iz drugih krajev bremeni promet in cena opeki se je tako dvignila za 3 din pri kosu. Naša stanovanja bi lahko bila neprimerno cenejša, če bi lahko gradbena podjetja nabavljala opeko samo v domačih opekarnah! Poleg tega pa tudi vemo, da so izdelki naših opekarn mnogo boljši in kvalitetnejši od banatskih.

Člani sveta so zato ugotovili, da bi bilo več ko nujno, da bi opekarne na teritoriju celjskega okraja čimprej začele obnavljati svoje zastarele obrate, da bi se lahko zmogljivost vsaj toliko povečala, da bi krili potrebe v okraju.

Opeka predstavlja sploh deficiten material za vso Slovenijo. Zato zadnje čase tudi v drugih okrajih živahno razpravljajo o tem, da bo nujno treba povečati zmogljivost opekarskih obratov. Slovenija je letos uvozila skupno 40 milijonov kosov opeke. Pomanjkanje opeke v našem okraju je pa še posebno občutno. Nekateri čakajo na opeko tudi po 2 leti. V prodajnih oddelkih naših opekarn uprizarjajo totogotni ljudje najrazličnejše scene — in ker vsakdo opeke ne more dobiti, padajo najrazličnejši očitki.

Pomanjkanje opeke je vsako leto večje, gradenj pa je vedno več. Pri nas pa se prihodnje leto obeta še večja gradbena dejavnost (Velenje, Savinjska dolina), zato je tembolj nujno, da se naši opekarski obrati čim prej usposobijo za večje kapacitete.

Predvideno je, da bi v Žalcu povečala opekarna svojo zmogljivost vsaj na 20 milijonov opeke, ker mora Žalec zalagati najširše področje (ves Savinjski bazen, vse do Raven na Koroškem). Seveda tudi celjske opekarne ne bodo smele zaostajati spričo živahne gradbene dejavnosti v celjskem bazenu.

Člani sveta so na svoji seji sprejeli sklep, da bo treba nemudoma pristopiti k rekonstrukciji opekarskih obratov v našem okraju. V ta namen bodo na OLO sklicali še en sestanek s predstavniki gradbenih podjetij, na katerega bodo povabili tudi predstavnike Gradbenega inštituta iz Ljubljane, potem pa bodo odločili, katere opekarske obrate bi kazalo najprej razširiti.

Spominske svečanosti na Dan mrtvih

Kot vsako leto, tako bodo tudi letos organizacije Zveze borcev organizirale žalne svečanosti ob prazniku Dneva mrtvih. Občinski odbor ZB Celje je na svoji zadnji seji sklenil, da bo letošnja osrednja komemoracija na Dan mrtvih, 1. novembra ob 10. uri pri grobnici narodnih herojev na Šlandrovem trgu v Celju. Isti dan pa bodo osnovne organizacije ZB organizirale spominske svečanosti tudi na drugih področjih mesta. Tako bo takoj po osrednji komemoraciji ob 10,30 organizacija ZB IV. četrti organizirala žalno svečanost pri spominski plošči na Trgu svobode. Osnovna organizacija ZB III. četrti bo ob 11. uri organizirala spominsko svečanost v Starem piskru. Na pokopališčih pa letos ne bo posebnih komemoracij, pač pa bodo organizacije ZB žrtvam za svobodo polagale vence.

Tudi v obrobnih predelih mesta bodo letos spominske svečanosti. Osnovna organizacija ZB Štore bo organizirala spominske svečanosti v četrtek ob 16. uri v Štorah pri spominski plošči na gimnaziji, na Dan mrtvih, 1. novembra pa ob 9. uri na Slemenih nad Štorami. Isti dan ob istem času bo žalna slovesnost tudi na Svetini.

Osnovna organizacija ZB Škofja vas bo spomin padlih žrtev NOB proslavila ob 9. uri pred spominsko ploščo na zadružnem domu. Tudi v Šmartnem v Rožni dolini bodo na Dan mrtih dopoldne imeli spominsko svečanost.

ŽALNA KOMEMORACIJA

Na Dan mrtvih bo tudi letošnje leto na grobovih talcev na Frankolovem žalna komemoracija. Žalna svečanost bo dopoldan, isti dan pa bo krajša proslava še na grobovih padlih borcev, pokopanih na konjiškem pokopališču.

L. V.

ELEKTRIKO BODO DOBILI

V oddaljenih vaseh vojniške občine je najaktualnejša elektrifikacija. Prav zaradi tega je letos občinski ljudski odbor pričel resno reševati to vprašanje ter je v ta namen odobril okoli 2 milijona investicijskih sredstev. Tako bo že ob prazniku republike zasvetila električna luč v hribovitih naseljih v Lipi, Razgorju in spodnjem Lindeku, znanih partizanskih vaseh. Del stroškov bodo krili koristniki sami s prostovoljnim delom. Prav tako pa bo tega dne zasvetila elektrika tudi v Pristavi in v Hrenovi, kjer je bila napeljava otežkočena zaradi oddaljenosti od električnega omrežja ter so bila potrebna precejšnja denarna sredstva, ki jih je izposloval ljudski poslanec tov. Stane Sotler. Z izvršeno elektrifikacijo bo tudi tem vasem dana možnost za gospodarski in kulturni napredek.

Novoustanovljeno podjetje

Umetni satelit John & Sam

Vloga in naloge novoizvoljenih ljudskih odborov

IZJAVA PODPREDSEDNIKA ZVEZNE LJUDSKE SKUPŠČINE VLADIMIRA SIMIČA SERVISU ZA POKRAJINSKI TISK

V zadnjih letih so nastopile pomembne spremembe v našem političnem in družbenem življenju. Po nujnih pripravah smo stopili na pot učinkovite izgradnje našega komunalnega sistema. Tu je šlo predvsem za razvijanje raznovrstne aktivnosti, ki je bila na podlagi široke družbene samouprave prenešena na komune. Pri tem so bili spremenjeni tudi pogoji za razvoj te aktivnosti in vloga komune v nadaljnjem razvoju glede veličine, materialnih sredstev itd. Na komune prehajajo vedno večje pristojnosti, pri njih se zbirajo skoraj vse javne službe, kakor glede odnosov državljanov nasproti družbeni skupnosti in narobe, tako tudi glede odnosov gospodarskih organizacij in gospodarstva sploh nasproti ljudski oblasti, ki je poosebljena v komunalnih predstavniških telesih. Prvenstvena vloga torej pripada zavestnim in organizatorskim silam, ki so v ljudskih odborih občin in okrajev. Komune so zato žive celice naše družbene ureditve, okrog katerih se zbirajo naši ljudje pri reševanju nalog okoli šolstva, zdravstva, socialnega skrbstva, komunalnega gospodarstva itd. Sem spadajo predvsem vedno večje pristojnosti komun v smeri vedno večjega vpliva pri razdeljevanju sredstev, ki se ustvarjajo znotraj komune.

Kot je iz tega razvidno, ne gre pri tem zgolj za organizacijske probleme samega družbenega razvoja, temveč gre za ljudi, ki so se zbrali pri delu za izgradnjo socializma. Gre za njihovo iniciativo, znanje in podjetnost, ki je potrebna pri ustvarjanju novih materialnih sredstev. Z drugimi besedami povedano, mora razvoj izgradnje socializma sloneti na demokratičnih osnovah, na osnovah socialistične demokracije.

Prav zaradi tega je prišlo tudi do uvajanja zborov proizvajalcev v občinskih ljudskih odborih. Na ta način se bodo brez dvoma razširile pravice neposrednih proizvajalcev pri upravljanju proizvodnje, še posebej pa pri razdeljevanju družbenega produkta. Vpliv proizvajalcev se bo razširil tudi na razvoj gospodarstva v občini, in to predvsem pri sestavljanju gospodarskih načrtov ter usmerjanju splošne gospodarske aktivnosti v občini.

Iz vsega tega je jasno poudarjena važnost in značaj novoizvoljenih odborov v oba zbora ljudskih odborov občine. S temi volitvami smo poleg tega, da smo izvolili najboljše ljudi, ki bodo opravljali obširne in odgovorne naloge v komunah, dali tudi priznanje politiki, ki smo jo vodili doslej — priznanje naše poti v socializem. Velika predvolilna aktivnost, množično sodelovanje volivcev v predvolilnih pripravah, velika volilna udeležba na volitvah pa kažejo, da naši ljudje v veliki večini pozdravljajo naš razvoj in da so željni z novimi močmi graditi socializem v naši deželi. Pod takšnimi pogoji bodo novoizvoljeni ljudski odbori ob podpori, široki aktivnosti ter iniciativi državljanov prispevali še večji delež za čim hitrejšo izgradnjo našega komunalnega sistema, ki je eden od važnih pogojev za izgradnjo boljšega in lepšega življenja delovnih ljudi.

Proizvajalci so pokazali visoko zavest

(Nadaljevanje s 1. strani)

prav lepo okrašena volišča in tudi volivna udeležba je bila zadovoljiva. Med »abstinenco« je bilo največ gradbenih (sezonskih) delavcev, nad katerimi, izgleda, da volivni odbori niso imeli točne evidence. Morda je tudi bilo z delavci premalo predvolilnih sestankov, na katerih bi obravnavali važnost zbora proizvajalcev.

V NEDELJO SO IZVOLILI SVOJE PREDSTAVNIKE V OBČINSKE ZBORE PROIZVAJALCEV TUDI KMETOVALCI

Od skupnega števila 27.929 volivnih upravičencev kmetijsko-proizvajalne skupine na področju celjskega okraja, je v nedeljo 87,3% volivcev izvolilo izmed 150 kandidatov 89 odbornikov v občinski zbor proizvajalcev. Tudi za te nedeljske volitve lahko trdimo, da so marsikje proti pričakovanju dobro izpadle. Volivni odbori si torej nimajo kaj očitati, da ne bi v predvolilnih pripravah izpolnili svoje dolžnosti. Volišča so bila domala povsod lepo okrašena in volivci so večinoma že v dopoldanskih urah oddali svoje glasove. Velenjčani pa so volišče izkoristili tudi za razstavo kmetijskih pridelkov.

Pri nedeljskih volitvah kmetijsko-proizvajalne skupine so *najboljše rezultate dosegle občine Celje, Žalec, Šmarje in Vojnik*. Seveda tudi ostale občine niso dosti zaostajale, vendar so v imenovanih občinah volivci v pretežni večini volili že v dopoldanskih urah. *V Žalcu je do 16. ure volilo že 90% proizvajalcev kmetijskih skupin. Prav posebno pa se je izkazalo volišče kmetijskega posestva Žovnek, kjer so že pred 8. uro zjutraj 100% zaključili volitve. Tudi na volišču v Založah je bila ob 8 zjutraj že 100% udeležba.* V šmarski občini so najprej stoodstotno volili v Kmetijski zadrugi Pristava.

NEKATERE KZ NISO STORILE SVOJE DOLŽNOSTI

Za nedeljske volitve lahko trdimo, da je bila udeležba (predvsem v kmetijskih predelih) v dopoldanskih urah na volišči večja, kot preteklo nedeljo pri volitvah za občinski zbor. Sicer pa je v mozirski občini na primer, udeležba v dopoldanskih urah izgledala še kaj klavrna, saj je do 16. ure volilo komaj 54% volivcev. Vzrok je bil verjetno v tem, da so odgovorni ljudje dali tem volitvam premalo poudarka, saj marsikomu niti ni bilo jasno, kakšen pomen imajo te volitve. Verjetno pa tudi udeležba na zborih volivcev ni bila zadostna in se tako volivci niso v zadostni meri seznanili s pomenom teh volitev. Drugače si tudi ne moremo razlagati vrsto pripomb, ko je volivec dejal, da ne bo volil dvakrat, češ, da je volil že minulo nedeljo. Volivcu-kmetovalcu je bilo težko dopovedati, kako važne so zanj ravno te volitve, na katerih naj bi volil kandidata, ki bo zastopal interese kmetijstva v svoji občini.

Mozirska občina je imela morda tudi prevelika volišča, saj so ponekod zajeli kar po 500 volilnih upravičencev. Nekateri kmetje so imeli do volišča tudi po 2 uri hoda. (Sicer je bilo za hribovite in raztresene terene to tudi težko urediti).

V glavnem pa bo za mozirsko (pa tudi za nekatere druge občine) držalo, da je bilo premalo stika med volivci in KZ, ki bi pri teh volitvah morale odigrati glavno vlogo. Ne samo, da so bili volivci o važnosti nedeljskih volitev slabo poučeni, še več: tudi obveščanje je bilo slabo organizirano. Kmetijske zadruge so volilna vabila pošiljala ali po šolskih otrokih, ali pa so jih naslovljencem puščale v trgovinah.

ODKOD PESIMIZEM PRI MLADIH?

Strah pred negotovostjo

MISLI OB LITERARNEM VEČERU SODELAVCEV »REVIJE 57«

Pretekli petek so v Celju brali svoja dela mladi pesniki in pisatelji »Revije 57«. Navkljub izredno šibki propagandi, saj je na oglasnih deskah viselo le nekaj lepakov, medtem ko za ustno propagando ni bilo časa, je bil obisk zadovoljiv. To pomeni, da je v Celju vendar zanimanje za rast oblikovalcev slovenske umetniške besede. Na večeru je bralo dela 12 mladih avtorjev. Žal se nekateri niso osebno predstavili in so zanje brali njihova dela prisotni mladi književniki.

Ni moj namen ocenjevati vsako posamezno pesem, vsak prozni sestavek, niti vsakega nastopajočega posebej, čeprav bi tudi tak večer zaslužil poglobljeno esejistično študijo. Na splošno povedano; bil je to nadpovprečen kulturni dogodek za Celje, čeprav skromen in precej v intimnem obsegu.

In vendar, mislim, da bom zadel mnenje precejšnjega dela navzočih poslušalcev, je ta večer izzval tudi druge vrste presenečenje, nasprotno od onega, ko smo se lahko prepričali, da ti mladi pesniki in pisatelji že dolgo več niso začetniki, da imajo nekateri zavidljivo izklesan slog, da iščejo probleme časa, življenje in odnose med ljudmi, skratka, da niso zgolj »fotografi« temveč miselni ustvarjalci.

Tisto nasprotno presenečenje pa je bil vtis zvrhane mere pesimizma domala pri večini nastopajočih, tako poetov, kot prozaistov. Bilo je tudi nekaj izjemnih pobliskov vedrejše zvrsti pisateljevanja, toda v pretežnem času trajanja se je pred nami zvrstila galerija otožnosti, tesnobe in nedoločenega tavanja, tja do jedkega individualizma in neke vrste samohotne zagrenjenosti.

Zakaj tako?

Ko razvijam misli okoli tega problema, mi še na misel ne pride, da bi zganjal kakšne vrste ždanovščino. Vse prej kot to. Če je tak pesimizem odraz notranjosti mladih umetnikov, potem je treba njihove literarne izpovedi tudi tako jemati. Kvečjemu se lahko ob takem pojavu zamislimo...

Ljudje, ki se ukvarjajo s psihologijo mladih ljudi v večini primerov ugotavljajo, da je pesimizem mladim ljudem lasten, da je nujen člen verige njihovega razvoja in da taka obdobja ne trajajo dolgo, vsaj pri večini ne. Pravijo pa tudi, da so mladi ljudje tudi nekompromisno revolucionarni, nenaklonjeni vsakemu nazadnjaštvu. Tudi to naj bo mladim lastno. Toda tega niso zasledili na tem večeru. Toda pribiti je treba, da vsi ti mladi umetniki pa le niso tako zelo mladi, da bi ta njihova svojstva lahko prištevali med razvojne stopnje puberte te... Torej mora biti še kak vzrok za to »zvrhano kupo grenkobe«...

Morda je današnja psihoza na svetu boter takemu stanju. Niso redke vesti o zelo drastičnih primerih pesimizma pri mladini. (Nek šestnajstletni fant si je v Zahodni Nemčiji vzel življenje iz strahu pred življenjem.) Kaj naj bi bil strah pred življenjem? Negotovost prihodnosti, ki mladini pripada?

Res je, da današnja mladina spričo po-

(Nadaljevanje na 5. strani)

„Kozjanka" napreduje

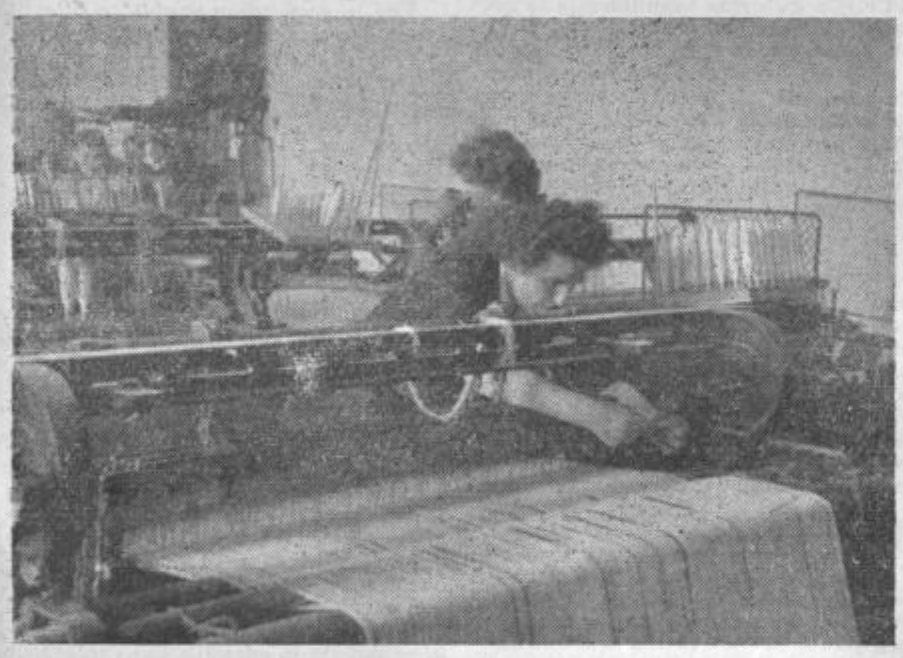

Za Kozje, ki je od prometnih zvez odmaknjen in dokaj pasiven kraj, je velikega pomena ustanovitev tekstilne tovarne »KOZJANKA«. To je tem bolj pomembno, ker se je v njej zaposlila odvečna delovna sila, saj tovarna zaposluje danes že 73 delavcev in uslužbencev. Vsak dan pa se javljajo nezaposleni in teh je še preko 170.

Pred dnevi je tovarna odprla lastno barvarno, apreturo in impregnacijo. Nabavila si je nov kamion, ima pa že 21 obratujočih tkalnih strojev, šest pa je pripravljenih za montažo. Dobro opremljena snovalnica je tkalnici v veliko pomoč. Tovarna ima tudi konfekcijski obrat, ki izdeluje otroško, moško in žensko perilo vseh vrst, delovne obleke, dežne plašče, vetrne jopiče, kravate in drugo. Na Mariborskem tednu je tovarna prodala za preko 20 milijonov din svojih izdelkov. Razen tega ima mnogo naročil iz naše države pa tudi iz tujine. Zato vsem naročnikom ne more ustreči.

Tovarna obratuje v dveh izmenah in zaposluje večinoma žensko delovno silo. Da bi se nekvatificir. delavke privadile delu, je tovarna organizirala poseben začetni strokovni tečaj, delavke pa bodo lahko izpopolnile svoje znanje v nadaljevalnem strokovnem tekstilnem tečaju.

Vse delavke so vključene v sindikat. Ta dobro dela; ima že igralsko skupino, ustanoviti pa misli še svoj pevski zbor.

USPEHI IN PROBLEMI

laškega zavoda za rehabilitacijo invalidov

Današnji zavod za rehabilitacijo invalidov v Laškem je bil ustanovljen leta 1953. Pred tem smo poznali laško zdravilišče bolj kot letovišče (saj je bilo v zimskih mesecih prazno) in bolniki, oziroma okrevanci so vedeli povedati čuda o termalni vodi, ki s svojimi biološkimi lastnostmi izredno zdravilno učinkuje. Učinkovita so bila zdravljenja revmatikov, posebej pa je laška termalna voda s svojimi zdravilnimi kemičnimi primesmi pospeševala rehabilitacijo naših invalidov. Zato Svet za zdravstvo LRS ni mogel najti primernejšega mesta za Zavod za rehabilitacijo invalidov.

V prvem letu obstoja se je v Zavodu zdravilo 155 bolnikov. Število je v letu 1954 naraslo na 1756 bolnikov, v letu 1955 na 2028 bolnikov, lani se je zdravilo v Zavodu že 2345 bolnikov. Letos pa bodo po vsej verjetnosti še prekoračili številko 2500.

USPEHI ZDRAVLJENJA SO PRESENETLJIVI

Laško je kot rehabilitacijski center najbolj priznano tovrstno zdravilišče v državi. Z maloštevilnim, toda dobrim in požrtvovalnim kadrom (visokokvalificiran kader — vsi fizioterapevti so diplomirali na višji šoli za fizioterapijo v Ljubljani) so dosegli najboljše metode zdravljenja. Zato se naval bolnikov tudi iz drugih republik iz dneva v dan veča. Dotoka tujih bolnikov pa verjetno ne privlačuje samo sloves laškega Zavoda, temveč tudi dejstvo, da je v tem zdravilišču najcenejši oskrbni dan (750 din). Seveda pa mora Zavod zaradi pomanjkanja prostorov dnevno odklanjati tako domače, kot bolnike iz drugih republik.

Uspehi zdravljenja v tem Zavodu so zadnje leto naravnost presenetljivi. Poleg najmodernejših metod zdravljenja pripomore k takim uspehom največ dejstvo, da prihajajo danes pacienti iz bolnišnic naravnost v zdravilišče, kar prej ni bil slučaj. Prej so bolniki, ki so bili odpuščeni iz bolnišnic, čakali tudi po mesece, prej ko so dobili odločbo za laško zdravilišče. S tem je bil izgubljen najdragocenejši čas za rehabilitacijo.

Uspehe zdravljenja naj ponazorijo naslednje številke: v letu 1954 je bilo vrnjenih naravnost na delo 84 ozdravljencev,

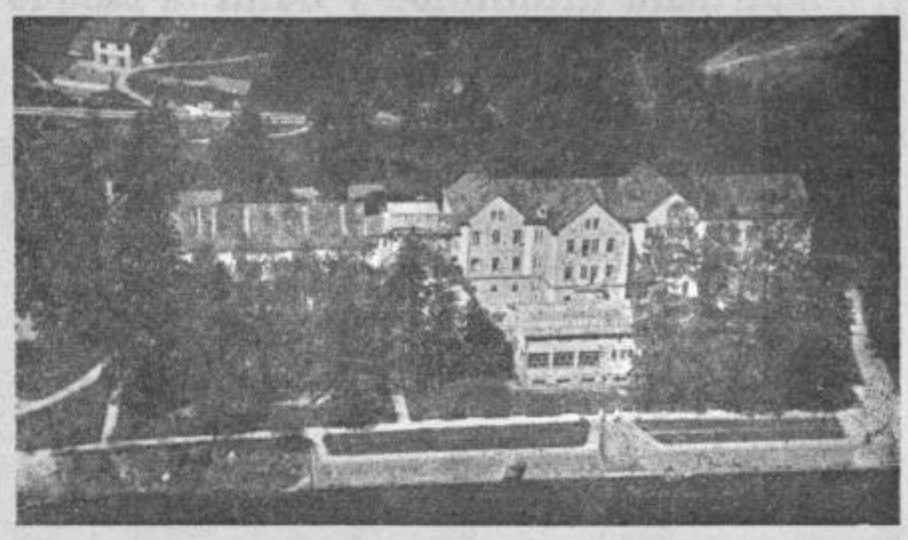

leta 1955 117, lansko leto pa že 807 ozdravljenih bolnikov. Vidno pa se je zdravje zboljšalo v letu 1954 1453 bolnikom, naslednje leto 1677 bolnikom, lani pa 1327 bolnikom.

PRETESNI PROSTORI IN ZASTARELA OPREMA

Zgradba laškega zdravilišča je stara že nad 100 let. Kakih vidnejših večjih adaptacij ves ta čas ni bilo. V nasprotju s higienskimi predpisi so tesne bolniške sobice mnogo prenatrpane. Tudi oprema je žalostna. Postelje so stare, raznobarvne in raznih tipov, primanjkuje omar (toda kam bi jih dali!), nočnih mizic, pa tudi posteljnina je povsem dotrajana.

Letni trakt bodo morali prej ali slej porušiti Lesena konstrukcija je stara preko 80 let in popolnoma preperela. Strop v obednici se je začel usedati — za zdravljence postaja ta prostor življenjsko nevaren. Zavod je bil zato primoran tej dvorani dodati čuden »okras« — podporne stebre. Gradbena inšpekcija je dala enoletni rok, da se ti prostori adaptirajo ali zapro. S tem bi bil Zavod prikrajšan za 12 bolniških sob in obednico. Če že zdaj lahko govorimo o skrajno tesnih prostorih (saj stojijo v malih sobicah 3 do 4 postelje, kjer bi morale stati največ 2!), si lahko mislimo, kako bo Zavod prizadet, če se bo z zrušitvijo tega trakta kapaciteta znižala še za 50 postelj!

NADREJENI FORUMI KAŽEJO VELIKO RAZUMEVANJE

Kljub omenjenim težkočam in problemom pa Zavod za rehabilitacijo invalidov v Laškem z nekim optimozmom gleda v bodočnost. Razmere se v zadnjem času vidno spreminjajo. Personalni problemi, ki so bili do nedavna tako pereči, jih ne tiščijo več. Predstojnik zavoda, ravnatelj dr. Barle ugotavlja in priznava, da kaže Svet za zdravstvo LRS veliko razumevanje in gre Zavodu v vsakem pogledu na roko. Prav tako tudi Republiški zavod za socialno zavarovanje. V strokovnem pogledu pa so v tesni povezavi z Ortopedsko kliniko v Ljubljani, ki jim nudi vsestransko pomoč.

S takim razumevanjem nadrejenega foruma Zavod tudi trdno pričakuje, da bo v bližnji bodočnosti s primerno adaptacijo in novogradnjami rešen glavni in najbolj pereč problem — prostori.

NAČRTI SO TU — IN GRADILI BODO V TREH ETAPAH

Po načrtu ing. Brnčiča je »Slovenija-Projekt« v Ljubljani že izdelal načrte za adaptacijo. Kapaciteta se bo potem zvišala za 95 postelj, v vsakem pogledu pa bo preskrbljeno tudi za razvedrilo in kulturno izživljanje bolnikov. Zavod je nekaka vmesna etapa med bolnišnico in normalnim življenjem. Zato je prav tako važna kot fizioterapija tudi psihoterapija. V laškem zdravilišču predvsem manjka dvorana za prireditve. V projektu je predviden zdraviliški kulturnoprosvetni trakt. Velik plus za Zavod bo tudi, da bo vsako nadstropje imelo kineziterapevtsko dvorano, medtem ko so do zdaj iz vseh nadstropij prevažali bolnike v edino dvorano za razgibavanje sklepov, ki se nahaja v prizidku kopališča v pritličju.

Gradili bodo v treh etapah. Najprej bo prišla na vrsto nova obednica, potem letni trakt, v tretji etapi pa bodo gradili kulturno prosvetni del stavbe. Svet za zdravstvo LRS je obljubil, da bodo prihodnje leto sredstva za prvo etapo gradnje že na razpolago.

CELJSKI TEDNIK
V VSAKO HIŠO!

Utrinki z volišč

(Nadaljevanje s 1. strani)

so na dan nakopali 6200 ton premoga, kar je le za 1000 ton manj, kolikor znaša enodnevni izkop v vseh ostalih dvanajstih slovenskih premogovnikih skupaj.

ŽIVAHNOST NA VOLIŠČIH

je vladala tudi drugod. V Cinkarni so po zvočnikih sproti obveščali o poteku volitev. Za praznično razpoloženje pa je poskrbelo tudi igranje partizanskih in narodnih pesmi.

V CELJU

so najprej zaključili z delom na tistih voliščih, kjer kolektivi niso navezani na več izmen. Zato so se v seznam prvih zmagovalcev vpisali: »Idro«, Delavske pekarne, Kurivo, Avtoobnova, Kristalija, Celjska tiskarna, Ljudski magazin itd.

ŽIVAHNO VOLILNO RAZPOLOŽENJE

ni prenehalo niti v nedeljo, 27. oktobra, ko je blizu 30.000 kmečkih proizvajalcev celjskega okraja volilo svoje predstavnike v prve zbore proizvajalcev.

Med volilnimi enotami so prednjačila:

DRŽAVNA POSESTVA

kar je do neke mere razumljivo, saj gre tu za strnjen kolektiv, pri katerem so tudi priprave na volitve dobile drugačno vsebino, kot pa pri članih kmetijskih zadrug. Med prvimi kolektivi kmetijskih gospodarstev, ki so končali z volitvami so bili v Založah, Arji vasi, Žovneku, Slovenskih Konjicah itd. Med volišči kmetijskih zadrug pa so najprej z delom končali v Latkovi vasi.

Na volitve so se lepo pripravili tudi člani

AKTIVA MLADIH ZADRUŽNIKOV

Kmetijske zadruge Prebold, ki so v ta namen uredili v prostorih nove hmeljske sušilnice v Latkovi vasi razstavo svojih pridelkov. Ta aktiv ima okoli 40 članov — mladih kmečkih fantov in deklet, ki se že zdaj ponašajo z lepimi delovnimi uspehi. To so potrdili tudi na razstavi. Za zimsko obdobje pa pripravljajo kmetijsko nadaljevalno šolo, v kateri se bodo dekleta učila šivanja, fantje pa se bodo uvajali v prve skrivnosti traktorjev.

PRED 40 LETI

OKTOBRSKE REVOLUCIJE ZNAMENITI DNEVI

1. novembra

Začasna vlada Kerenskega pokliče v Petrograd čete s fronte, predvsem kozake, in se pripravlja za napad na dvorec Smolni, kjer je bil štab boljševikov.

3. novembra

Vojaško - revolucionarni odbor pošlje svoje komisarje v vse revolucionarne vojaške enote Petrograda z nalogo, da se pripravijo za akcijo. Določene naloge dobita križarki: »Avrora« in »Zarja svobode«. V podjetjih se oborožuje rdeča garda, mornarica v Kronštadtu čaka povelja.

5. novembra

V Petrograd prihajajo odposlanci na Drugi kongres sovjetov, ki je sklican za 7. november.

6. novembra

Zgodaj zjutraj Kerenski izda ukaz o zavzetju boljševiške tiskarne in ustavitvi boljševiškega časopisa »Delavska pot«. Akcija je bila odbita. Ob 11. uri dopoldne izide »Delavska pot« s pozivom na strmoglavljenje Začasne vlade. Vstaja se približuje.

6. novembra zvečer

Lenin pride v dvorec Smolni, da prevzame neposredno vodstvo vstaje. Piše članom Centralnega komiteja: »...položaj je nadvse kritičen... Potrebno je za vsako ceno še danes zvečer, danes ponoči aretirati vlado... pod nobenim pogojem ne smemo oblasti pustiti v rokah Kerenskega in njegove tovarišije do 25. oktobra to je 7.novembra), na noben način... Zamuda pomeni smrt.«

PRED 40-LETNICO OKTOBRSKE REVOLUCIJE

LENIN v ljudskih pripovedkah

Kdor hoče spoznati dušo kakega naroda, mora poznati njegovo umetnost, predvsem ljudsko... pravljice, bajke pripovedke... V najrazličnejših pripovedkah se je na primer ohranil spomin na Lenina in dneve Oktobrske revolucije ter dneve neposredno po njej. Pripovedke so dragocene predvsem zato, ker nam veliko povedo o Leninu kot človeku, ki je s preprostostjo vedno našel pota do src ljudi, ki so ga zato upravičeno ljubili, spoštovali in mu zaupali. S tem je samo pridobil na veličini, kajti ni lahko podreti pregraje med »velikimi in malimi«. Lenin je to zmogel, ker je bil človek po srcu, ne samo po jeziku.

FEODOSIJA NIKITIČNA PRI LENINU

Naš oče je popravljal strehe v Smolnem. Ravno ko se je začela revolucija, je pa umrl. Plače mu niso izplačali. Ko je prišla na oblast Začasna vlada, je mati šla iskat denar. Vrnila se je osramočena. Vse, kar so ji rekli, je bilo:

»Hej starina, si videla, kako skačejo žabe?«

Prišla je zima, pa se je mati spomnila:

»Vsi hvalijo Lenina. Kako bi bilo, če bi se še jaz podala v ta Smolni?«

Nekega jutra starke ni bilo doma. Mislili smo, da je šla k maši, ona je bila pa v Smolnem. Pomislite! Hodila je sem in tja po sobah in tako naletela na Vladimira Iljiča. Nekaj je pisal in mimogrede pil čaj skozi sladkorno kocko. Ona še v sanjah ni vedela, s kom ima opraviti, pa je kar po domače vprašala:

»Vi, gospod, kaj pa delate? Ste pisar, ali pa se mogoče razumete še na kaj drugega?«

Od srca se je nasmejal.

»Kakor se vzame, državljanka. Kaj pa bi radi?«

»Poslali so me k Leninu, Vladimirju Iljiču. Rekli so mi: tvojo stvar, Feodosija Nikitična, lahko od vseh šefov reši samo Lenin. Toda, ko vas takole gledam, kako hitro pišete, hej, učeni gospod, meni se zdi, da tudi vi niste zadnji med šefi. Kje naj bi sedaj našla Lenina. Kaj ko bi se kar vi zavzeli za mojo stvar?«

Vsedla se je in mu z največjim mirom vse povedala.

Oči so mu sijale, smejal se je pa na vse pretege.

»Prav imate, Feodosija Nikitična. Tole stvar bova midva opravila kar brez Lenina.«

Ko se je mati vrnila domov, je rekla:

»Vsi šefi v Smolnem so sposobni ljudje. Kar brez Lenina so uredili mojo stvar.«

Čez kak mesec je prinesla s trga fotografijo:

»Poglejte, kupila sem »mojega« šefa!«

Seveda smo ga takoj spoznali:

»Mama, saj to je vendar Lenin!«

(Ruska narodna)

ČEBELE

Delal sem v čebelnjaku, ko naenkrat opazim, kako skozi razmikajoče se bezgove veje prihaja Iljič.

Stekel sem mu naproti:

»Vladimir Iljič, počakajte! Dal vam bom ščit čez obraz, da vas čebele ne opikajo.«

Pa mi je rekel:

»Mene se čebela še dotakne ne.«

In res, vse se je dobro izteklo. Niti ena čebela ga ni pičila.

Vprašal sem ga:

»Vladimir Iljič, povejte mi, kako vam je všeč moje gospodarstvo? Kakor vidim, niste prišli v moj čebelnjak po glavni poti ampak čez polja. Kdo vam je povedal za pot?«

Zasmejal se je:

»Tovariš Počasimislič, pripeljali so me tvoji delavci — čebele. Ko sem hodil med polji, sem opazil, kako letajo sem in tja. One so me pripeljale do čebelnjaka.«

To me je silno vznemirilo.

»Vladimir Iljič, vi ste najmodrejši človek! Jaz, čeprav sem čebelarski učitelj, se ne bi spomnil, da bi čebele spraševal za pot do čebelnjaka.«

LENIN IN VOJAKI

Kako je bil Lenin preprostim ljudem pri srcu, nam pove naslednja zgodba. Za časa bolezni (atentatorka Kaplanova ga je težko ranila na dveh mestih) so mu delavci, kmetje in vojaki pošiljali hrano, ki so si jo odtrgali od svojih ust, češ: on ne sme stradati. Marsikateri so ponudili svojo kri za transfuzijo. V številnih pismih so ga prosili, da čimprej ozdravi na jezo sovražnikov in v veselje prijateljev.

Tiste dni je mlada Rdeča armada prešla v uspešno ofenzivo na vzhodu. Ko so zavzeli Simbirsk (zdaj Uljanovsk), so vojaki poslali Leninu naslednji telegram:

»Dragi Iljič! Zavzetje Tvojega rojstnega mesta Simbirska — to je naš odgovor za Tvojo prvo rano. Za drugo obljubljamo Samaro.«

Lenin se jim je zahvalil:

»Osvojitev Simbirska — mojega rodnega mesta — to je najboljše zdravilo za moje rane. Kar močnejši in bolj svež sem postal. Čestitam rdečearmejcem k zmagi in se jim v imenu vseh delovnih ljudi zahvaljujem za njihove žrtve.«

Čez tri tedne je bila osvobojena Samara.

(Iz knjige »Lenin«)

31. OKTOBER - SVETOVNI DAN VARČEVANJA

Iz malega raste veliko!

Zadružna hranilnica v Celju si močno prizadeva razviti smisel za varčevanje

NAMESTO UVODA

Po vsem svetu praznujejo že vrsto let 31. oktober kot svetovni dan varčevanja. Tudi pri nas ima ta dan še poseben pomen. Ne samo varčevati in hraniti denar, ampak tudi subjektivni vzroki pri nas so nas prisilili, da na vseh področjih družbene dejavnosti varčujemo in zaostrimo odnos do potrebnega varčevanja, da težimo k povečanju proizvodnje in k znižanju cen, to se pravi varčevanje v korist življenjske ravni človeka.

Dan varčevanja naj ne bo torej praznik samo za tistega, ki vlaga svoje prihranke na hranilno knjižnico, ali praznik otroka, ki spušča kovance v domači hranilnik. Dan varčevanja je ravno zaradi gospodarskega stanja pri nas zelo pomemben za vso našo javnost. Zato bi bilo prav, če bi tudi v naših podjetjih posvetili kakšno uro razgovorov o potrebi varčevanja in kako bi varčevanje v svojem kolektivu najbolje izvedli. Načinov, kako varčujemo, je veliko, in sicer od znižanja investicij, povečanja storilnosti, zmanjšanja proizvodnih stroškov in še vrsta drugih momentov, ki vplivajo v podjetju na znižanje stroškov v proizvodnji.

Dan varčevanja pa je pomemben tudi zaradi osebnega varčevanja posameznikov. Zato je potrebno in koristno, da varčujemo povsod, pa tudi doma v gospodinjstvu. Večkrat se zgodi, da gospodinje zaradi potrošniške mrzlice nakupujejo nenormalne količine prehranbenih predmetov. Mnogokrat ljudje okoli prvega, ko sprejmejo denar, lahkomiselno kupujejo stvari, ki niso življenjsko nujne. Veliko preveč zapravimo nadalje za alkoholne pijače. Če bi bolj pametno gospodarili, bi lahko nekaj denarja prav gotovo bolj koristno uporabili za potrebnejše stvari ali ga pa naložili v hranilnico, kjer se prihranki povrh tega še obrestujejo in hranilna vloga tako narašča. Zaenkrat ljudje še bolj malo vlagajo v denarne zavode, imamo pa izrazite primere, ko nekateri kar pridno nosijo svoje prihranke tjakaj, in med njimi tudi naša mladina. O koristnosti naloženega denarja, ki je stalno v obtoku, ni treba posebej govoriti. Vendar ne moremo trditi, da je smisel varčevanja denarja in nalaganja v hranilnem zavodu pri naših ljudeh povsem izginil, saj je dosti ljudi, ki imajo v denarnih zavodih kar čedne denarne prihranke.

Prav bi bilo, da ne bi samo ob prazniku varčevanja, temveč stalno veliko več govorili o koristnosti varčevanja in o vrednosti vsakega prihranjenega dinarja. Kako pomembno je varčevanje denarja, nam izredno zgovorno kažejo primeri, da so si posamezniki z varčevanjem zgradili lične stanovanjske hišice. Tudi našim otrokom moramo vcepiti čut do potrebe varčevanja, in prav bi bilo, da jim mi sami pri tem dajemo zgled, saj skrbnega človeka in gospodarja najbolje spoznamo po njegovi varčnosti.

Velike koristi, ki jih ima posamezni varčevalec, kakor tudi naše gospodarstvo od organiziranega varčevanja, nam narekujejo, da mobiliziramo vse sile, da se vključi v kroženje vsa tista gotovina, ki jo sedaj hranijo še posamezniki doma in ni naložena v denarnih zavodih, ki opravljajo organizirano hranilno službo. Nikoli ne bi smeli pozabiti našega znanega slovenskega pregovora: »Zrno do zrna pogača, kamen do kamna palača«.

Ko bi pionirji vsi
dinarčke zbirali,
sebi in pa vsem
ljudem
s tem bi pomagali.

Holadrijo, holadro,
dinarčki cingljajo,
če jih več je, slajši so
dosti več veljajo.

Kdor je mlad in
korenjak,
srečo sam si kuje:
skrbno čuva dinar
vsak,
pametno varčuje.
(Pesem iz filma
»Dinar na dinar«)

Takole shranjujejo otroci prihranke v osnovni šoli v Podčetrtku. Ali jih ne bi kazalo posnemati tudi drugod?

CELJSKA ZADRUŽNA HRANILNICA SKRBI ZA MNOŽIČNOST VARČEVANJA PRI ŠOLSKI MLADINI

Celjska zadružna hranilnica je sorazmerno mlad denarni zavod, saj je bila ustanovljena komaj pred leti. Vendar je njen vpliv za vzgojo ljudi, zlasti pa mladine v pogledu varčevanja posebno v zadnjem času zelo narasel. Ta denarni zavod ima zbranih hranilnih vlog za okoli 300 milijonov dinarjev, katere je vložilo preko 19 tisoč vlagateljev. Zadružna hranilnica ima na področju celjskega okraja 18 hranilnic in posojilnic kmetijskih zadrug. Te namreč obstajajo pri vseh večjih kmetijskih zadrugah, zlasti v Savinjski dolini. Najstarejša med njimi je Zadružna hranilnica v Gržah, ki je bila ustanovljena 1955. leta. Razen te so še dokaj močne zadružne hranilnice v Gotovljah, Polzeli, Petrovčah, Braslovčah, Šempetru, Taboru, Novi Štifti, Konjicah, Zrečah in v Rogatcu. Te zadružne hranilnice imajo zbranih povprečno od 5 do 20 milijonov din stalnih hranilnih vlog. Do konca leta pa bo število zadružnih hranilnic v okraju poraslo na 25.

DOSLEJ 5000 MLADIH VLAGATELJEV

Že uvodoma smo omenili, da celjska zadružna hranilnica posveča skrb množičnosti varčevanja zlasti pri šolski mladini. Poglejmo kakšno je njeno delo na tem važnem vzgojnem področju?

Celjska zadružna hranilnica je za svetovni dan varčevanja pripravila veliko akcijo z namenom, da bi privzgojila pri vsej šolski mladini čut do varčevanja. Pa tudi doslej je imel ta denarni zavod že velike uspehe v tem pogledu, saj vanj vlaga prihranjeni denar okoli 5000 vlagateljev, bodisi preko šolske hranilnice ali pa preko kovinskih hranilnikov, ki jih zavod izdaja mladim vlagateljem brezplačno, z edinim pogojem, da znaša osnovna vloga 100 dinarjev. Takih kovinskih hranilnikov je zadružna hranilnica razdelila že nekaj nad 2000, v štirih mesecih pa je zbrala okoli 2 milijona dinarjev mladinskih hranilnih vlog. Trem najboljšim šolam, ki so se pri varčevanju najbolje izkazale, pa je hranilnica ob zaključku lanskega šolskega leta podarila lepe denarne nagrade, ki so jih mladi vlagatelji koristili za izlete ob zaključku šolskega leta.

V VSAKO ŠOLO ŠOLSKO HRANILNICO

Celjska zadružna hranilnica je poleg tega brezplačno razdelila okoli 480 šolskih hranilnic v 80 šolah. V teh šolah ima skoraj že vsak razred hranilno škrinjico, ki ima 42 predalov, v katere učenci vlagajo svoje prihranke. Čim bodo vse škrinjice, ki so sedaj v delu, izgotovljene, jih bo hranilnica razposlala brezplačno vsem šolam v okraju, ki jih je okoli 120. Tako bo v doglednem času imel vsak razred po vseh šolah v okraju hranilno škrinjico, ki bo postala last šole kot stalni šolski inventar. Že tu se vidi, kakšno skrb posveča ta denarni zavod varčevanju pri mladini, saj bo za lično izdelavo okoli 800 hranilnih šolskih škrinjic izdal kar lepe denarce.

V VSAKEM RAZREDU 2 NAGRADI ZA NAJBOLJŠE NALOGE

Pa ne samo to. Za svetovni dan varčevanja je zadružna hranilnica poslala vsem šolam v okraju dopis o denarnem varčevanju, s katerega vsebino bodo učitelji seznanili vse učence. V tem sestavku je v kratkem zajeta vsa zgodovina varčevanja od davnih časov, ko še ni bilo denarja, pa do dobe, ko je človek začel uvajati banke in denarno varčevanje, brez katerega je danes vsak napredek nemogoč. Zato se je treba učiti varčevanja že v mladih letih, v šoli, saj glavni smoter tega je vzgajati mladino za življenje. Ker šola vzgaja učence za življenje, jih mora privajati tudi k varčevanju, saj sta delo in varčevanje dve življenjski sestavini, ki ena brez druge ne more obstajati.

Ob tej priliki je zadružna hranilnica razpisala v vseh šolah celjskega okraja natečaj za najboljše šolske naloge o varčevanju. Posebnost tega natečaja je v množičnosti nagrajevanja najboljših spisov o varčevanju, saj bosta v vsakem razredu nagrajena za najboljše naloge dva učenca, in sicer z nagrado 200 in 100 dinarjev. Izredno uspele naloge pa bo zadružna hranilnica še posebej nagradila.

BREZPLAČNO: HRANILNA KNJIŽICA, RAVNILO IN URNIK

Razen tega bo zadružna hranilnica razposlala te dni na šole 20 tisoč mladinskih hranilnih knjižic. Vsak vlagatelj bo ob tej priliki dobil brezplačno ravnilo in šolski urnik, kjer so vtisnjena gesla: »Varčuj! Vlagaj v šolsko hranilnico! Vlagajte prihranke v hranilno knjižico!« S to propagandno akcijo računajo, da bodo do konca tega leta pridobili na naših šolah okoli 15 tisoč mladih vlagateljev.

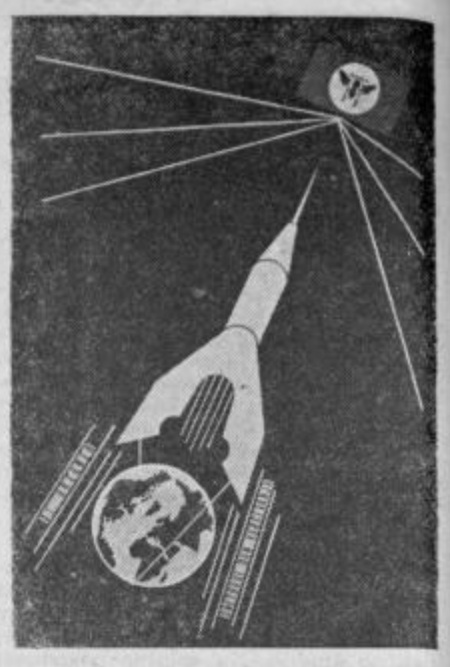

ŠOLA V PODČETRTKU PREDNJAČI

Tudi doslej ima zadružna hranilnica dokaj veliko število mladih vlagateljev na naših šolah. V tem pogledu služijo za vzgled zlasti nekatere šole, kot na primer osnovna šola v Podčetrtku, kjer je čut za varčevanje pri učencih zelo razvit. Zanimivo je pismo učencev te šole, ki so ga pred dnevi poslali zadružni hranilnici. V njem pišejo približno takole:

»Iskreno se Vam zahvaljujemo za poslane šolske hranilnike, ki so estetsko in praktično narejeni in s katerimi imamo veliko veselje.

Gotovo Vam je znano, da smo že prejšnja leta štedili, vendar smo letos opustili star način vlaganja v poštno hranilnico, ker je Vaš sistem enostavnejši in boljši.

Sporočamo Vam, da smo izvolili med nami upravni odbor šolske hranilnice. Hranilnike, ki smo jih sprejeli, smo že po enem tednu odprli in oddali 10.601 din prihranjenega denarja kmetijski zadrugi. Razdelili smo knjižice in posamezne predalčke oštevilčili ter opremili z imeni vlagateljev. Za učence prvega razreda in predšolske otroke, ki še ne znajo brati, smo zaznamovali predalčke z različnimi živobarvnimi slikami, tako da tudi oni vedo, kje imajo svoj predalček. Doslej smo izdali 103 hranilne knjižice.«

ČUT VARČEVANJA NAJ BI PRODRL V SLEHERNO NAŠO VAS

V Loki pri Taboru vodijo mladi vlagatelji samostojno blagajno šolske hranilnice in knjigovodstvo. V šoli na Ponikvi pri Grobelnem pa so učenci v štirih mesecih zbrali 100 tisoč dinarjev vlog. Med šolami, ki imajo največ hranilnih vlog se lahko postavijo tudi šole v Rečici ob Savinji, Rečici pri Laškem, Rimskih Toplicah in v Rogatcu.

Tako varčuje šolska mladina v našem okraju. Želeti bi bilo, da bi čut varčevanja prodrl v sleherno našo vas in da ne bi bilo učenca, ki ne bi vlagal svojih prihrankov v šolsko hranilnico. Svetovni dan varčevanja — 31. oktober naj bi dal še večjo pobudo za varčevanje vseh ljudi — mladih in odraslih. Saj varčevanje ima velik pomen za boljšo in srečnejšo prihodnost vseh nas.

In končno še to. Poleg vzgojnega namena, ki ga ima varčevanje pri mladih ljudeh, saj si s tem ustvarjajo lastna sredstva za nabavo knjig, športnih potrebščin, za izlete in ekskurzije, ima varčevanje pri šolski mladini še eden, nič manj važen pomen: mladina se vzgaja v kolektivnem duhu in uvaja v družbeno upravljanje, saj upravni odbori šolskih hranilnic so v miniaturi dokaj podobni našim organom delavskega in družbenega upravljanja, na katerih plečih sloni ves naš gospodarski in družbeni razvoj.

KAJ ŠE MORA VEDETI ŠOLSKA MLADINA O VARČEVANJU

V naši državi bi lahko letno prihranili 42 milijard dinarjev, če bi zmanjšali potrošnjo alkoholnih pijač in tobačnih izdelkov za eno tretjino. Ta denar pa bi zadostoval za gradnjo 21 tisoč stanovanj, kar pomeni, da bi lahko zgradili mesto za 100 tisoč prebivalcev. S pravilnim varčevanjem v materialu in transportu bi naše gradbeništvo lahko prihranilo 35 milijard na leto. Tudi s to vsoto bi lahko zgradili stanovanja za tako veliko mesto, kot je Reka. Gospodarski strokovnjaki so izračunali, da bi v Jugoslaviji brez težav lahko prihranili v 10 letih 600 milijard dinarjev, prihranili pa smo komaj 10 milijard. Naše razmere bi se v tem primeru za družbo in za posameznika precej spremenile.

»Brez uspeha se dela tam, kjer se ne varčuje«, pravi ljudski pregovor, v katerem je mnogo življenjske modrosti. Zato varčujmo povsod in na vsakem koraku! Varčevati je treba v razmerah, v katerih živimo, pa čeprav so še tako skromne. Tako nas uči priroda in tisočletna izkušnja človeštva.

Bodimo torej pametni, varčujmo, ker s tem krčimo lepšo pot v prihodnost sebi in domovini.

Delajmo in varčujmo,
da nas ne vpraša starost, kaj smo delali v mladosti!

„Dišeča" premišljevanja o kostanju

Nebo ni več modro. Prekrito je z umazano sivimi oblaki; pravzaprav je en sam neizrazit, cunjast oblak. Kadar zavije mrzel veter z vzhoda, vztrepetava tisto redko listje, kar ga je še ostalo na vejah. Tu in tam se kakšen list odtrga in v počasnem trepetajočem letu zdrsi na umazano mokro cesto. Golobi se brezvoljno spreletavajo med strehami in stopicajo po pločnikih, kakor bi se jih vse skupaj prav nič ne tikalo.

Jesen! Poosebljena žalost.

Pa ni vse žalostno. Vsak čas ima svoje veselje, tudi jesen ga ima.

Kostanj!

Ob stojnici je živžav, ki ga privablja sladko dišeč vonj, ki tako prijetno pošča-geta po grlu, da moraš priti bliže. Samo malo globlje bom vdihnil, si misliš, pa si že »kuhan«. Kdo bi si mislil, da je kostanj tako nevarna reč.

Med gnečo se preriva fantiček in vztrajno vleče mamo za sabo. Kakšna moč! Po vsej verjetnosti je kostanj šele drugič ali tretjič, ker ga še olupiti ne zna. Mama ga mora vzeti v naročje, ker je malček preveč zaposlen s »hlajenjem«. »Ajs,« pravi. Seveda, sladke stvari so včasih prevroče.

Mlada družba jemlje vso stvar bolj za šalo. Kostanj daje lepo priložnost za sklepanje veselih in prijetnih poznanstev. Kaj zato, če so roke črne od pepela.

Dva penzionista s filozofskim mirom jemljeta sadeže vsak iz svoje vrečice. Kaj, ko bi še tu nastavili uho in izvedeli za njuno mnenje o letošnji kvaliteti kostanja?

»Rečem ti, Francelj, petrolej je hudo vnetljiva reč. Tam okoli Sirije se lahko vse skupaj naenkrat vžge.«

Vraga! Sicer pa (bodimo toliko samokritični), če bi prej dobro premislili vso stvar, ne bi mogli drugega pričakovati, kot debato o zunanji politiki.

No, tako je s temi stvarmi. Vsak čas ima svoje veselje, tudi jesen ga ima. Poleti smo se drenjali za sladoledom po slaščičarnah, zdaj pa okoli provizoričnih »pekarn« sladko dišečega sadeža. Modrovijoličast dim se vrtinči nad glavami, kakor pač hoče veter. Kmalu bodo po njegovih burnih in neurejenih taktih zaplesali novi plesalci: snežni roji. Prišla bo zima, odšel pa bo prijetno dišeč vonj kostanja z naših cest.

TIG

Celjski kinologi pri delu . . .

Marsikomu je morda novo, da imamo v Celju Klub ljubiteljev športnih psov, čigar glavna dejavnost je dresiranje psov v koristne namene, tako lastnika psa samega, kakor tudi za splošne koristi družbe. Ta kinološka panoga je pri nas v Celju šele v razvoju in zato nepoučeni ljudje vidijo v tem prej nekakšno cirkuško dejavnost, kot pa njen pravi smoter: rejo in šolanje čistopasemskih psov za potrebe civiliziranega človeka in znanje, pridobljeno v tej šoli, pa je lahko v pomoč tudi policiji, vojski, saniteti in gorski reševalni službi (lavinski psi). Končno je naloga te kinološke dejavnosti tudi v tem, da skrbi za ohranitev vrste čistopasemskih psov, ki imajo veliko vrednost.

Pes nima človeškega razuma, izkustveno pa je dokazano, da je kot žival izredno bister, pogumen in zvest človeku. Dresura psa je prilagojena njegovim inteligenčnim lastnostim, kajti pes samo »posnema« to, kar ga posredno ali neposredno učimo in se naučenega s pridom poslužuje kadar gre »zares«. Šolanje psa traja najmanj pol leta vsakodnevnega dela in terja od človeka veliko potrpežljivosti ter časa, zlasti ker je treba predelano snov venomer ponavljati, povezovati posamezne discipline v celoto in šele na ta način dobimo sčasoma v psu zares predanega in zanesljivega pomočnika, ki vzbuja spoštovanje in priznanje ljudi. Marsikdo ima prav lepega, čistopasemskega psa in se z njim ne ukvarja, vsaj ne v takšni meri kot bi bilo treba glede na znane pasemske inteligenčne lastnosti psa. Takega psa je škoda, ker mu človek hote ali nehote odteguje to, kar je pes po svojih lastnostih sposoben nuditi gospodarju in človeški družbi nasploh. Temu so sicer dostikrat vzrok stanovanjske ali družinske razmere, največkrat pa gospodarjeva brezbrižnost, ki meni, da je njegov pes dovolj odpravljen že s tem, če ima dobro in obilno hrano, pa četudi je stalno privezan k verigi, le da je pes hud in popadljiv ter da tu in tam zalaja na tujca. Takšno ravnanje s psom je docela zgrešeno, kajti nešolan pes dejansko ne koristi nikomur, le da je morda vpisan v rodovniško knjigo in ocenjen po zunanjosti ter nič več. Pri rodovniških psih drobnih pasem bi bilo to razumljivo, toda pri velikih psih opisana zanikrnost mnogih gospodarjev ni opravičljiva.

Klub ljubiteljev športnih psov v Celju obstoja že pet let. Do letošnjega leta je ta klub več ali manj životaril, ker ni bilo pravega razumevanja za njegovo dejavnost, pa tudi ne dovolj vztrajnosti in podjetnosti samih članov. Letos je nastala vidna prelomnica v delovanju kluba, ki se je začel uveljavljati v javnosti. Šele v tem letu je klub prišel do vseh rekvizitov, potrebnih za načrtno šolanje psov, ki se je začelo že 1. marca. Šolo vodi izprašani dreser, pouk je za člane brezplačen in traja vse leto. Vmesni smoter tega šolanja je tudi zatiranje psov — klatežev, ki delajo škodo našemu lovskemu bogastvu. Zato je krivično, če kak lovec istoveti vsakega psa — klateža s športnim psom, ne da bi se poprej prepričal, ali je lastnik v gozdu zalotenega psa včlanjen v Klub ljubiteljev športnih psov ali ne.

Do danes je včlanjenih v ta klub 110 članov iz vsega celjskega okraja, ki posedujejo večinoma nemške ovčarje. Kdor se ob petkih popoldne sprehaja v smeri Ostrožnega, lahko opazuje naše kinologe pri njih praktičnem delu, kar je zanimivost posebne vrste in zato nikoli ne primanjkuje »publike«, ki radovedno obstane na cesti in opazuje dresuro.

Podjetja ter posamezniki s simpatijami spremljajo sedaj delo in razvoj Kluba ljubiteljev športnih psov v Celju ter mu nesebično pomagajo z gmotnimi sredstvi. Občinski ljudski odbor Celje je temu klubu nedavno dal na razpolago 38 arov zemljišča v podaljšku celjskega parka, kjer že od poletja pripravljajo stalni prostor za dresuro psov. Vežbališče bo dokončno urejeno spomladi. To bo edini

klub te vrste v Sloveniji, ki bo imel zares edinstvene pogoje za opisano kinološko dejavnost. Prihodnjo pomlad bo ta klub začel tudi z javnimi nastopi v Celju in ostalih krajih Slovenije ter s tem nazorno pokazal ljudem vsestransko koristnost in uporabnost šolanega psa v vsakdanjem življenju.

V. Tanko

Domači industriji - domačo surovino

Pri nas smo v zadnjih desetletjih malodane povsem prekinili gojitev lanu in brez dvoma so se mnogi tekstilni proizvajalci često spraševali, čemu moramo za domačo industrijo uvažati tovrstno surovino. Sicer posamezni kmetovalci pri nas še sejejo lan, toda v tako neznatnih količinah, da ne zadostujejo niti za domačo potrebo. Spričo potreb domače industrije pa bi bil lan za proizvajalca zelo donosen. Zato se je Gospodarska poslovna zveza, obrat »Agropromet« v letošnjem letu odločila, da bo na področju celjske in šmarske poslovne zveze sklepala pogodbe s približno 300 proizvajalci. Gospodarski račun kaže, da bo proizvodnja lanu zelo donosna in je zato prav, da bi k tej akciji pristopilo čim več proizvajalcev.

Pogodbe za proizvodnjo lanu za leto 1958 bodo morale biti med proizvajalci in obratom »Agropromet« sklenjene do konca novembra tega leta. Postavljeni rok je vezan predvsem na pravočasno dobavo semenskega lanu in predvidene količine za prodajo.

Proizvajalec se bo moral pogodbeno zavezati, da bo sejal lan v določenem roku (v kolikor bodo to dopuščale vremenske prilike seveda), da bo sejal samo lan priznane holandske sorte (nabavi mu ga kupec), da bo upošteval vsa strokovna navodila v pogledu setve, gnojenja, obdelave in zaščite — ter da bo celotno proizvodnjo prodal kupcu po cenah, določenih v pogodbi (od 13 do 25 din za kg). Agropromet pa bo na željo proizvajalca vrnil 10% semena prevzete lanene slame po dnevni tržni ceni.

Hmeljarstvo v vojniški občini se širi

V zadnjih dveh letih postaja v vojniški občini hmelj ena najvažnejših gospodarskih panog. To velja posebno za nižinske predele, ki po klimi, prav tako pa tudi po sestavu prsti odgovarjajo pogojem, ki jih zahteva hmeljska sadika. Za razširjanje le-te si zlasti mnogo prizadeva občina Vojnik, ki si prizadeva odstraniti gospodarsko pasivnost tega področja. Zasluga občine je tudi, da je med strokovnjaki zamrlo mnenje, da je edino v Savinjski dolini možno pridelovati kvalitetno blago. Tukajšnji hmeljarji so dosegli izredne hektarske donose in kvaliteto, ki je povsem enaka savinjski. Skupne hmeljske površine merijo že okrog 30 ha. Od tega je bilo samo letos zasajenih 8 ha novih površin, na 10 ha pa so uredili tudi sodobne žične nasade. Kmetje, ki uvidevajo, da je hmelj konjukturni kmetijski proizvod, pripravljajo tudi v letošnji jeseni nove površine za sajenje hmelja. Premalo prizadevanja za širjenje hmelja pa kažejo posamezne kmetijske zadruge, katerih pospeševalni odseki so često le na papirju. Vojniška občina je letos vložila v hmeljarstvo 14,5 milijonov din.

V STORAH BODO PRIČELI Z DVOMESEČNIM SEMINARJEM

Tovarniški komite ZK in komisija za izobraževanje pri sindikalni podružnici Železarne Štore že nekaj časa razmišljata, kako bi organizirala redne politično-ideološke seminarje za aktiviste v podjetju, kjer bi le-ti dobili osnovno politično-ideološko izobrazbo. Na zadnji skupni seji sta obe organizaciji sklenili, da bodo vsako leto v zimskem času organizirali dvomesečne seminarje. Na seminarjih bodo predavali priznani predavatelji iz Celja in Štor, pri čemer se bodo posluževali najnovejših učnih sredstev ter filmov. Seminar bo dvakrat tedensko. Vsak seminar bo obsegal šestnajst predavanj iz zgodovine delavskega razreda, o razvoju naše države in iz politične ekonomije. Prvo predavanje bo 5. novembra.

Seminarje bodo obiskovali vsi člani Zveze komunistov, predsedniki, tajniki in blagajniki sindikalni odborov, grupni poverjeniki, člani izvršnega odbora podružnice ter predsedniki mladinskih aktivov.

V Dobrni bodo nadaljevali z gradnjo gimnazije

Število učencev v dobrnski gimnaziji in v osnovni šoli iz leta v leto narašča. Šele lani so rešili problem gimnazije tako, da so zanjo preuredili prostore bivšega prehodnega mladinskega doma Ivanke Uranjekove. Tako domuje gimnazija sedaj v spalnicah in v salonu bivše graščine, kjer so prostori tako mračni, da se morajo tudi v svetlih dneh posluževati razsvetljave. Vprašanje šolske zgradbe postaja iz leta v leto vedno bolj pereče, saj se v obeh malih stavbah stiska preko 500 otrok in je v takih prostorih ogrožen zdravstveni razvoj doraščajoče mladine. Kot posledica takega stanja pa se kažejo tudi slabši učni uspehi.

Že pred leti so pričeli z gradnjo šolskega poslopja nižje gimnazije, vendar so bila zaradi imobilizacije investicijskih sredstev nadaljnja gradbena dela ustavljena in so od prvotne zamisli ostali le temelji. Ker ni bilo denarnih sredstev, niso mogli zaščititi niti teh in so v temeljih nastajale občutne razpoke. Šele letošnjo jesen je okrajni ljudski odbor sklenil, da nadaljuje z gradnjo gimnazije ter je v ta namen odobril 5 milijonov din.

Tako bodo letos zaščitili samo temelje, prihodnje leto pa bodo nadaljevali z gradnjo, seveda pod pogojem, da bodo tudi prebivalci prispevali les za gradnjo. Z dograditvijo šolskega poslopja bo rešen eden najtežjih problemov šolskih poslopij v vojniški občini.

PAPIRNICO V VIŠNJI VASI BODO OBNOVILI

Edino industrijsko podjetje v vojniški občini je papirnica v Višnji vasi, ki se je po osvoboditvi razvila iz privatne obrtne delavnice. To podjetje ne rešuje le vprašanje zaposlitve tukajšnjega prebivalstva, ampak ustvarja tudi preko 32 milijonov din narodnega dohodka. V bližnji bodočnosti nameravajo temeljito preurediti zastarele obrate. Že izdelani načrti predvidevajo razširitev proizvodnje od sedanjih 200 ton na 1000 ton papirja letno.

S preureditvijo bo možno zaposliti 10 odstotkov delavcev več. Za nabavo potrebnih strojev in razširitev obratov so papirnici že odobrili 5 milijonov dinarjev investicijskih kreditov.

Oglašuj v Celjskem tedniku

Potrošnik: »Ne morem več«.
Trgovec: »Sestra, dajte mu še eno injekcijo, da bo laže zdržal do konca leta.«

(Nadaljevanje s 3. strani)

Strah pred negotovostjo

litičnih dogodkov v svetu nima preveč jasne slike pred sabo. Srečna, mirna in nemotena bodočnost je zelo meglena, medtem ko so strahote morebitne vojne veliko bolj jasne in različne...

Tako za mladino vsega sveta, neglede na to, kje in v kakšni deželi živi.

Naši mladini sicer ta bodočnost s svetlejše strani ni tako meglena, toda grozeči oblaki, ki pretijo zatreti te žarke, tudi zanjo niso nič manj temni... Še več. Marsikje se v mladini brezciljnost združuje z obupom, naši mladini pa svetle cilje zasenčujejo najrazličnejši dogodki v sedanjem življenju človeštva in negotovost v prihodnjem razvoju svetovne politike.

Toda, ali naj bo to vzrok, da mladina vdano čaka na »kismet«, ki ga bo s sabo prinesel tok časa? Strah. Kdo ne pozna strahu? Ta je lasten vsem. Različni pa so načini, kako ta strah premagovati...

Ni še daleč odmaknil čas, ko so mladi ljudje čisto drugače premagovali strah. S kriki »na juriš« so ga dušili, ko jim je stiskal grla. Da, to je bil prav tak, če ne celo hujši položaj. Kdo je mogel biti svest življenja v vrstah borcev, ko je nemška armada stala pred Moskvo?... Mladi so včasih v smrti videli prelestno svetlobo življenja. Kajuh na primer. In pozneje. Kako se je mladina tolkla s pomanjkanjem? Z delom, s krampi v rokah.

Nesmiseln je pesimizem take vrste, ko čakaš, da te nekdo pokonča. Mar danes ni zlo znano? Mar ni znan grozeči »Moloh«, ki zastrinja svetle dni bodočnosti? Je. In kdo je bolj poklican, da to zlo preganja in če je po sreči, celo prežene? Mladi...

Prišli smo do konca našega razmišljanja. Boj! Večje je zlo, večje bojne vrste se mu morajo postaviti po robu. Če je negotovost za mir v prihodnosti kriva v srcih mladih, potem je treba obrniti vsa orožja v provzročitelje. In kaj je močnejše od peresa v rokah umetnika?

J. K.

ŽENA IN DOM

Marija Orač: „Najdenček" iz NOB

»Medlo sončen dan je proti večeru obetal nevihto. Delavci na polju so se ozirali za oblaki in nekateri so se že odpravljali proti domu. Bila je jesen leta 1943. Nemir — in povsod skrivnostno šepetanje. V vasi Lokrovec sta tovariša Uranjek in Strgar zanetila iskro, ki je vžgala srca vseh zavednih Lokrovčanov. Vedno več nas je bilo in vedno več odgovornih nalog smo dobivali. Osnovali smo prvi odbor OF v vasi in mladina nam je bila v veliko oporo.

Čakala me je težka naloga, ki jo je bilo treba izvesti z vso previdnostjo. Rojen je bil otrok, katerega mati je morala z možem v partizane. Noč je bila svetla, ura nekaj čez polnoč, tri sence so se ustavile pred mojo hišo. Skrivnostno je potrkalo na okno. »Prinesli smo ti otroka«, je dejal razburjen oče in prosil v svojem in materinem imenu, da jima ga očuvam, ko gresta v partizane. Sence so kmalu izginile, v mojem naročju pa je ostala speča, komaj 4 dni stara punčka. Vedela sem, kaj mi je storiti. Otroka sem položila med cvetje pred hišo. S hčerko Tončko sva odstranili vsako sled za nočnimi gosti. Kljub strogi zatemnitvi sem odprla vsa okna in hišo razsvetlila. Poklicala sem bližnjo sosedo in pokazala na jokajoče dete v cvetju. Potem smo ga spravili v hišo in že na vse zgodaj je bilo dovolj radovednežev, ki so prišli ogledovat »najdenčka«. Dogodek sem še isti dan javila na »Standesamtu«. Sprva mi niso verjeli, pa je vso stvar vzel v roke gestapo. Moje pričevanje sta potrdila oče, ki je slišal otroški jok ter soseda, ki je videla otroka v vrtu pred hišo. Tako so otroka prijavili na ime Waltraud Waldner. Mene in hčerko so klicale še druge dolžnosti, zato otroka nisem mogla obdržati pri sebi, pričakovati pa je tudi bilo, da bova s hčerko prej ali slej padle v pest okupatorski zveri. Zato sem »najdenčka« izročila v varstvo svoji sestri Anki na Hudinjo. Bila je brez otrok in je z veseljem prevzela to skrb. Pri njej je tudi mala »Nuška« dočakala svobodo in prišla v objem pravega očeta in mamice.«

Sestavek je napisala Marija Orač iz Lokrovca za Zbornik o delu žena v NOB. Poglavje o »najdenčku« je samo odlomek iz njenih spominov. Marijo Orač, ki se je mnogi partizani spominjajo kot dobre »Oračeve mame«, je med vojno zadelo še marsikaj hudega. Ko so ji zaprli hčerko-edinko, je delala za partizane še s podvojeno močjo. Prišel je dan, ko je tudi njej odbila ura svobode. Bila je izdana in le po zaslugi budne organizacije v Metki je odnesla pravočasno pete. Zapustila je očeta in malo hišico in se pridružila tisočerim materam, ki so v delu za partizane v zelenih gozdovih čakale in dočakale svobodo.

KAKO OBVARUJEMO ŽIVILA OKVARE

Za vsako živilo mora gospodinja imeti odgovarjajoče mesto, če ga hoče očuvati okvare. To velja zlasti za zimske rezerve.

Znano je, da se v zdrobu radi zaredijo črviči, da postane plesniv in kiselkast, če ga hranimo v tesno zaprti posodi. Vsi mlevski proizvodi morajo biti spravljeni v posodah, ki propuščajo zrak, če hočemo, da se bodo dalje obdržali. Pametna gospodinja bo ta živila spravila v platnene vrečice in jih večkrat pretresla in premešala. Isto velja tudi za suho povrtnino, sočivje, grah itd. Moko je treba shraniti vedno suho.

Suho sadje je treba med zimo še enkrat posušiti, da spravimo iz njega vlago. Pečico obložimo s čistim, belim papirjem, natresemo nanjo suho sadje in ga posušimo pri mlačni toploti peči.

Čaj ne prenese bližine mila ali pralnih sredstev sploh. Zato ga ne držite v papirnatih vrečicah, temveč v neprodušno zaprtem stekelenem kozarcu ali v čvrsto zaprti pločevinasti škatli. Prav tako spravljajte tudi čokolado ali kakao, ker se tudi ta rada nalezeta duha drugih stvari.

Pražene kave ne spravljajte v večjih količinah, pa četudi jo imate v hermetično zaprti posodi. Tudi tako spravljena kava bo po dolgem času gotovo zgubila svojo aromo. Kavo torej pražite sproti.

iz Celja in zaledja

Rudolf Fajgelj — 60-letnik

Te dni praznuje šestdesetletnico svojega rojstva tovariš Rudolf Fajgelj, načelnik tajništva za zdravstvo in socialno varstvo pri OLO Celje. Že v stari Jugoslaviji je bil jubilant na vodilnih položajih raznih zavodov za socialno zavarovanje. Preganjal je korupcijo in bil dosleden zastopnik slovenskih inte-

resov v osrednjih ustanovah bivše Jugoslavije. Kjerkoli je služboval, je puščal za sabo sledove najboljše organizacije. Tovariš Fajgelj je bil tudi eden med prvimi člani in soorganizatorji bivših Ursovih sindikatov, sodelavec nekdanje »Svobode, zaveden Sokol in Preporodaš ter član predvojnega pevskega društva »Ivan Cankar«.

Med okupacijo se je takoj vključil v narodnoosvobodilno gibanje in le resna bolezen mu je zadržala korak, da ni kar v začetku stopil v partizanske vrste. Leta 1944 je stopil v NOB in bil na raznih odgovornih položajih. V avgustu leta 1945 je bil na izrecno zahtevo Ministrstva za zdravstvo in socialno politiko demobiliziran, ker je bil potreben pri organizaciji socialnega zavarovanja in zdravstveni službi. Zato je še v novembru istega leta prevzel organizacijo Zavoda za socialno zavarovanje v Celju. Dolžnosti so ga ponovno klicale v Ljubljano, toda l. 1948 se je za stalno vrnil v Celje, kjer se je ves posvetil organizaciji zdravstvene službe. V tej zdravstveni službi so mu že v stari Jugoslaviji tekla desetletja, saj deluje vsega skupaj na zdravstveno socialnem polju že polnih 37 let. Jubilant ima velike zasluge pri izgradnji in razvoju zdravstvenih domov na področju našega okraja. Poleg drugih nalog se je po osvoboditvi tov. Fajgelj posvetil tudi organizaciji konjskega športa v Celju ter bil soorganizator društva rejcev malih živali in kinološkega združenja.

Kljub rahlemu zdravju se je odlikoval tudi v raznih akcijah pri prostovoljnemu delu in poseduje tri zlate značke ter srebrno in bronasto. Zato lahko jubilant res s ponosom gleda nazaj na svoje plodno delovanje. Celjani pa tudi znamo ceniti njegove uspehe in trud ter mu zato ob šestdesetletnici iskreno čestitamo.

PAST NA CESTI

Takoj na začetku Ljubljanske ceste so ob hišah nameščene na pločniku železne mreže nad kletnimi okni. Na eni teh mrež se je že pred daljšim časom zlomila železna prečka in se je krajši konec postavil pokoncu, tako da ga za približno 3 cm gleda nad ravnino. Da se vsakdo lahko spotakne nad to pastjo, je jasno in prav gotovo si je že marsikdo pošteno obrusil čevelj nad njo. Ni pa jasno, zakaj te okvare ne odstrani ali hišni svet ali pa cestno nadzorstvo. Torej brž, preden bo nesreča in bo treba ponesrečenemu plačevati bolniške stroške, ki jih je upravičen zahtevati.

ALI BI SE PODRLA HIŠA?

Na Šlandrovem trgu stoji hiša štev. 1, ki je bila nekoč lepo poraščena z glicinijo na vseh stenah. Neke hude zime je občutljiva trta pozebla do kraja. Na dveh stenah so odstranili pozeblo trto, na tretji proti Ipavčevi ulici pa še zdaj visi in prav nič ne krasi poslopja. Morebiti bi se stena podrla, če bi suho trto odstranili in sežgali. Kaj menite?

CELJSKI TRG V TEM TEDNU

spominja bolj na cvetlični kot na živilski trg. Tako te dni niti ni večje količine sadja, pa tudi pri povrtnini in zelenjavi ni velike izbire. Menda si proizvajalci pri rožah obetajo več zaslužka, kot pri zelenjavi. Sicer pa ne moremo govoriti o pretiranih cenah res lepih krizantem. V cvetličarnah smo krizanteme v teh dneh plačevali po 60, pa tudi po 100 dinarjev za eno, na trgu pa dobimo v dneh pred dnevom mrtvih skoro nič slabšo kvaliteto po 25 do 40 din (največ 50 din).

Celjani zadovoljni ugotavljamo, da smo na živilskem trgu dobili stalno ribjo stojnico. Potrošniki si lahko vsak dan nabavijo sveže ribe (še žive krape) po 180 din za kilogram.

Cene živilom v tem tednu so bile naslednje:

Cene v oklepaju veljajo za privatni sektor.

Krompir 13 (15—16), čebul 44—76 (70 do 80), česen 160 (160—250), fižol v. 80 (60—80), fižol n. 56 (50—60), solata 30—40 (50—70), spinača 40 (100—150), cvetača 32—50 (40—80), motovilec — (100—200), radič — (100), zelje gl. 10 (12—15), zelje rib. 46 (40—50), repa sveža — (15—20), repa rib. — (30—40), pesa 25 (25—30), ohrovt 25 (20—30), petržil 40—60 (60 do 100), kumare — (30), korenček 35—50 (50—60), koloraba 25 (30—60), redkev 18 (30—40), orehi jederca 750 (700), orehi v lupinah 220 (220—230), rozine 40 (—), gobe sveže — (100—350), gobe suhe 2000 (2000—2200), limone 30 (—), marmelade 100 (—), paradižnik konserve 440 (—), orašidi 380 (—), mleko — (36), maslo — (480—520), skuta — (40), smetana — (200), med 220 v glažih (—), jajca 23 (22—25), kure — (400—550), piščanci — (270—350), koruza — (40—50), pšenica — (50—55), oves — (35—45), ječmen — (35—45), hruške 70 (60—80), jabolka 50—60 (45 do 70), grozdje 120 (50—100), kis — (40) jed. buče 15 (15—20), paradižnik 20—50 (30 do 60), paprika 30—40 (40), jajčevec 80 (60 do 80), zelena 40 (60), kostanj 36 (40—50), kaki jabolka 80 (—), fige suhe 160—180 (—), sadje suho — (120), por 40 (40—50).

Otroci, ali ga poznate? Kovinski hranilnik, ki ga lahko dobite brezplačno pri Zadružni hranilnici in posojilnici v Celju.

Kronika nesreč

Marija Roter iz Brnce pri Petrovčah je kurila v štedilniku. V štedilniku je naenkrat nekaj počilo in ji gorivo vrglo v obraz. Dobila je težje poškodbe na očeh, obrazu in prsih.

Med kurivom je bil najbrž pomešan kak naboj. Rotarjevo so prepeljali na zdravljenje v mariborsko bolnišnico.

Triletni Franc Šibanc iz Verpet pri Frankolovem je v neopaženem trenutku zlil po sebi lonec vrele vode in dobil opekline po trebuhu in nogah.

Na Petra Berghausa iz Strmca pri Rogatcu se je zvrnil voz. Dobil je težje notranje poškodbe.

Med vožnjo je padel z motorja Vili Krajšek iz Matevža pri Gomilskem. Poškodoval si je glavo. Pri vožnji s kolesom pa si je poškodoval nogo Franc Reberšek iz Zibike pri Šmarju.

Jože Kolarič iz Celja, Ljubljanska cesta, si je pri padcu zlomil nogo.

Pri delu je prišel pod voz Anton Plajh iz Ruperta pri Gomilskem. Poškodoval si je nogo.

Avgust Colnarič, zaposlen v Cinkarni, je pri vožnji s kolesom po Pečici pri Rogatcu zadel v traktor. Pri tem je utrpel težje poškodbe. Prepeljali so ga v celjsko bolnišnico, kjer pa je kmalu podlegel poškodbam.

Gibanje prebivalstva

V času od 19. do 26. oktobra 1957 je bilo rojenih 29 dečkov in 29 deklic.

Poročili so se:
Jurij Cater, kmetovalec iz Celja in Elizabeta Jernejc, kmetovalka iz Gorice. Ivan Krofllič, modelni mizar iz Prožinske vasi in Ana Hrastnik, delavka iz Vrhov. Mihael Koštrun, delavec in Julijana Mavrič, trgovska pomočnica, oba iz Celja. Štefan Samec, normirec iz Lipovca in Marija Jurc, elektrovarilka iz Ljubečne. Frančiček Kokovnik, mizar, pomočnik iz Višnje vasi in Amalija Krajnc, pomož. delavka iz Celja. Janez Mastnak, pomožni delavec in Marija Bezaj, kurirka, oba iz Celja. Maks Vouk, industrij. mojster in Hedvika Silva Krajnc, krojaška pomočnica, oba iz Celja. Anton Novačan, elektrikar in Bronislava Novak, šivilja, oba iz Začreta. Franc Vran, zlat. pomočnik in Rozalija Sevčnikar, frizer, pomočnica, oba iz Celja.

Umrli so:
Marija Govedič, gospodinja iz Loke, stara 62 let. Frančiška Korun, gospodinja iz Zakla, stara 69 let. Zofija Podpečan, delavka iz Celja, stara 28 let. Mihael Sušnik, upokojenec iz Cerovca, star 68 let. Rozalija Herček, gospodinja iz Zibike, stara 27 let. Stefanija Murk, otrok iz Brezjega gornjega, stara 5 dni. Cirila Pertinač, otrok iz Celja, stara 11 let. Franc Zalokar, oseb. upokojenec iz Pečovja, star 73 let. Frančiška Šalaman, družinska upokojenka iz Celja, stara 65 let. Jakob Manfreda, podpiranec soc. skrbstva iz Celja, star 74 let.

TRGOVSKO PODJETJE

Jadran

CELJE, STANETOVA ULICA 13

proda 2 električna radiatorja 130 x 120 z dvajsetimi rebri.

Cena po knjižni vrednosti.

Interesenti, gospodarske organizacije in ustanove si jih lahko ogledajo do 15. XI. 1957 v Celju, Stanetova ulica 13/I.

Iz Dobrne

Ko smo pred tedni pisali o predvolilnih pripravah v vojniški občini, je naš dopisnik dobil pomanjkljive podatke o bivšem ljudskem odborniku Jožetu Felicijanu iz Paroža pri Dobrni. Medtem pa smo zvedeli pri pristojnih ljudeh na vojniški občini, da je tovariš Felicijan z ozirom na tamkajšnje razmere in njegovo razgledanost še dokaj v redu opravljal svojo odborniško dolžnost. Ker je 2 uri oddaljen od sedeža občine, je razumljivo, da se vseh sej (zlasti v zimskem času) ni mogel udeleževati.

Z ozirom na vse večje pristojnosti občin se volivci dobro zavedajo odgovornejših nalog, ki jih bo moral občinski odbor v bodoče reševati in vedo, da je zato potrebna pri odbornikih večja gospodarska razgledanost. Volivci te volilne enote so zato na zboru volivcev izbrali drugega kandidata.

KMETIJSKE ŠOLE V DOBRNI, VOJNIKU IN FRANKOLOVEM

V zvezi s pripravami na novo šolsko leto v kmetijskih šolah je Občinski ljudski odbor Vojnik pred dnevi sklical posvetovanje upraviteljev kmetijskih šol, upravnikov kmetijskih zadrug in predsednikov aktivov mladih zadružnikov. Na posvetovanju so ugotovili, da bo letos možno ustanoviti le po en drugi letnik kmetijske šole v Dobrni, Frankolovem in v Vojniku. V bodoče bodo ustanavljali prve letnike le vsako drugo leto, ker je premalo učencev zaradi odtoka kmečke mladine v industrijo, kar je izrazit pojav zlasti v dolinskih predelih vojniške občine, kjer se mladina v precejšnjem številu vključuje v celjsko industrijo.

V DOBRNI ŽELIJO MARSIKAJ IZBOLJŠATI

V zdravilišču Dobrna je zaposlenih precej uslužbencev, ki pa v samem središču ne morejo zaradi stanovanjske stiske dobiti primernih stanovanj. Zato bo zdraviliška uprava v okviru zazidalnega načrta pričela z gradnjo stanovanjskega četvorčka ter bo tako delno pripomogla k rešitvi stanovanjske stiske v Dobrni.

•

Živinorejski odsek pri dobrnski kmetijski zadrugi posveča precejšnjo skrb izboljšanju živinoreje v tem okolišu, zlasti pa uvedbi enotne pasme. V ta namen bo kmetijska zadruga ustanovila osemenjevalno postajo. Denarna sredstva bo dala kmetijska zadruga iz investicijskega sklada, del denarnih sredstev pa bo črpala iz občinskega investicijskega proračuna.

•

V Dobrni je javna razsvetljava precej zastarela. Pomanjkljiva je zlasti skozi park, kar vzbuja mnogo negodovanja ne samo domačinov, ampak tudi zdraviliških gostov. Zato je odsek za komunalno dejavnost sklenil, da uredi fluorescentno razsvetljavo do parka, napeljavo skozi park pa bo finansiralo zdravilišče.

V Dobrni je zaradi zastarelega pekarniškega obrata preskrba prebivalstva s kruhom nezadovoljiva, ker ne ustreza vedno večjim potrebam potrošnikov. Zato je komunalna skupnost sklenila, da zgradi novo pekarno, uredili pa bodo tudi mesnico.

ŠOLANJE KADROV V VOJNIŠKI OBČINI

Vojniška občina posveča precej pozornosti šolanju potrebnih kadrov, ki manjkajo tako na šolah, kot tudi v ostalih strokah. Tako je letos podelila štipendije enemu slušatelju VPŠ, 6 učiteljiščnikom, 1 dijaku ek. srednje šole, 1 medicinski sestri ter učiteljici, ki obiskuje šolo za umetno obrt. S štipendijo je podprla tudi šolanje 42 otrok padlih borcev, ki jim posveča posebno pozornost pri usmerjanju v poklice. Povprečni znesek štipendij se giblje od 4000 do 5000 dinarjev.

Gospod je pozabil

Prišla je od daleč, utrujena od dolge poti z vlakom. V mestu ni bila še nikoli in je s težavo našla avtobusno postajo. Tam se je vsa njena iznajdljivost končala. Ni ji kazalo drugega, kakor da je začela spraševati ljudi kar povprek.

»Oprostite, kje je avtobus za Hrušev vrh?«

Večina ljudi sploh ni vedela, kje je Hrušev vrh, pa je poteklo precej časa, preden je našla pravi avtobus. Bil je poln ljudi in odprtih dežnikov. Odprtih zato, ker je zunaj deževalo, streha avtobusa pa je bila že stara. Voda je curljala skozi razpoke in v majhnih slapovih padali po glavah in oblekah.

»Se dobro,« je pomislila, »da sem vzela dežnik na potovanje. Človek nikoli ne ve.«

Vedela je res zelo malo. Na primer, kje leži Hrušev vrh, se ji še sanjalo ni. Sosed ji je povedal, da je Hrušev vrh majhna avtobusna postajica, pravzaprav postajališče, kjer avtobus ustavi samo, če hoče slučajno kdo izstopiti, ali pa moledujoče maha na cesti.

»Na vsak način,« je rekel, »se morate pogovoriti s sprevodnikom. On je gospod za ustavljanje.«

Ker je bila s kmetov doma, je vedela, da je treba z gospodi previdno ravnati. Bila je zelo vljudna:

»Gospod sprevodnik. Rada bi izstopila v Hruševem vrhu. Ali mi boste povedali kje bo to?«

Sprevodnik je nekaj kimal. Videlo se je, da jo sliši samo na pol.

Čez deset minut mu je rekla še enkrat.

»Ah, vi bi radi izstopili v Hruševem vrhu. Bomo že uredili.«

Vasi in kilometri so ostajali za avtobusom, Hruševega vrha pa ni hotelo biti od nikoder. Po skrbni pripravi se je spet odločila za razgovor:

»Gospod sprevodnik, kaj pa Hrušev vrh?«

»Oh, ravnokar smo se peljali mimo njega.«

»Kako ste mogli...

»Pozabil sem, človek ima samo eno glavo. Pozabil sem. Saj vidite, da imam preveč dela,« se je razburil in se zaničljivo obrnil od starke k »vabljivi« ženski, s katero je bil po vsem videzu sodeč zapleten v silo zanimiv razgovor.

Na prvi postaji je izstopila in se sprijaznila s kruto resnico, ko je morala iti pet kilometrov peš do Hruševega vrha. Je že tako, če ljudje v službi zaradi prevelike zaposlenosti pozabijo na malenkosti.

TIG

V ŠALEŠKI DOLINI

VELENJSKEMU RUDNIKU MANJKA KVALIFICIRANIH DELAVCEV

Rudniku lignita Velenje, ki se je uvrstil med najboljše v državi, trenutno primanjkuje kvalificirane delovne sile. Zato so na zadnji seji upravnega odbora sklenili, da bodo v kratkem organizirali tečaje za polkvalificirane, kvalificirane in visokokvalificirane delavce.

Tudi vzgoji mladega kadra rudnik posveča veliko pozornost. Letos bodo štipendirali kar 13 dijakov-srednješolcev.

O NOVI DELITVI DOHODKA SO RAZPRAVLJALI

Ko so v velenjskem rudniku razpravljali o novi delitvi dohodka, so se člani kolektiva živo zanimali za predlagani osnutek in ugotavljali, da bodo na boljšem. Če se bo proizvodnja premoga dnevno povišala na 6400 ton, bodo vzporedno s tem tudi dajatve večje, povečal pa se bo tudi sklad za plače ter sklad za samostojno razpolaganje. Zato se bodo rudarji še bolj potrudili, da bodo dvignili učinek dela, saj bodo zanj tudi bolje plačani.

INTERESNI KROŽKI NA VELENJSKI OSEMLETKI

V okviru pionirske organizacije bodo na velenjski osemletki pričeli te dni z mnogimi interesnimi krožki. Mladež se najbolj zanima za dramski, pevski, šahovski in taborniški krožek. Nad polovico mladine se je vključilo tudi v športno društvo Partizan — Rudar.

ZADOVOLJNI KRANJCI SO NAS OBISKALI

V Šoštanju, Velenju in Dobrni so preteklo nedeljo gostovali Zadovoljni Kranjci iz Ljubljane. Nabito polne dvorane so pokazale, da si ljudje želijo takih prireditev. Zato: Ježek, pevci in kvintet — ne samo enkrat v petih letih, ampak vsaj vsako leto enkrat na podeželje!

Resna vprašanja in „resni" odgovori

S sedemčlansko družino stanujem na Polulah. Hiša je zelo zanemarjena, brez vodovoda in stranišča. Lastnik mi ne dovoli, da bi hišo popravil in uredil tudi vse ostalo. Kaj naj storim?

K. L.

Imate dve možnosti. Ali se preselite v komfortno stanovanje v Celje ali pa prepričate lastnika, da je hiša njegova in jo mora sam popraviti.

•

Že dlje časa prebiram »Filmski barometer« v vašem listu. Zanima me, če je to resno ali neresno pisanje, ali pa morda samo prazno duhovičenje.

Prijatelj filma

Kakor se vzame. Če ga bere resen človek, je resno, če pa ne... Včasih se zgodi, da »Barometer« res samo duhoviči in je neumen, zato pa bodite vi pametni in mu oprostite.

•

Ali imate vi, tovariš »Resni« kakšen poseben smisel za žensko modo?

Vida Ž.

Smisel ne, ampak oči.

Ste že hodili tod?

Ni kaj reči. Naši kraji so lepi. Uganite v katerem delu našega okraja je tale idiličen kotiček? Da ne boste preveč napenjali spomina in da bodo tudi drugi vedeli ter morda kdaj šli pogledat, povemo, da je to soteska proti Vitanju. Lepa je res, toda šoferji niso preveč navdušeni zanjo...

OKRAJNI ZAVOD ZA SOCIALNO ZAVAROVANJE V CELJU

sporoča, da posluje za stranke od 1. novembra 1957 dalje izključno samo ob ponedeljkih, sredah in sobotah od 8. do 10. ure. Izven tega časa strank ne bomo sprejemali.

Ta ukrep je nujno potreben, da si zagotovimo čas za redno delo, ki je pri dosedanji praksi neomejenega sprejemanja strank postalo zelo otežkočeno.

Prosimo zavarovance, da vzamejo to z razumevanjem na znanje.

Okrajni zavod za soc. zavarovanje v Celju

ŠPORT

(Nadaljevanje s 1. strani)

Predsednik Okrajne zveze Partizan - Celje tov. Janko Ančik:

O delovnih načrtih v celjskem okraju

gre le za ozko problematiko organizacije Partizana, ampak predvsem za politično vprašanje opredelitve in izvajanja naše splošne politike, kot je v razpravi na nedeljski seji upravnega odbora Partizan Slovenije v Ljubljani omenil tov. Zlatnar, predsednik komisije za družbene organizacije pri Predsedstvu SZDL Slovenije, kajti le s pomočjo komun bomo lahko ustvarili takšno telesno kulturo, kot jo že dolga leta želimo. Osnovna enota naše organizacije je društvo, ki se mora vključiti v družbeno dogajanje kraja, z njim živeti in delati. To načelo naša Okrajna zveza Partizana v Celju v praksi že izvršuje in je to tudi eden izmed sklepov našega zadnjega občnega zbora. Tudi sama društva se že tega zavedajo in rešujejo svoje probleme na terenu, nekje več, drugje manj uspešno.

Prizadevamo si, da čim prej ustanovimo občinske zveze, kjer so za to pogoji; o tem v društvih že razpravljajo in iščejo najbolj primernih oblik. Tudi sami občinski ljudski odbori so začutili, da je vprašanje telesne vzgoje problematika, ki jo morajo obravnavati tako kot šolstvo, komunalno dejavnost ali gospodarstvo. Sveti in komisije za telesno vzgojo pri občinskih ljudskih odborih se s svojim delom že uveljavljajo; čuti pa se pomanjkanje tega sveta pri okrajnem ljudskem odboru. Zato sem prepričan, da bo v najkrajšem času imenovan tudi ta in da se bo uspešno lotil reševanja vrste vprašanj s področja telesne vzgoje.

V letošnjem letu je naša okrajna zveza že organizirala vsa tekmovanja, prireditve in nastope, vzgojo prednjakov, po društvih in sektorjih, ki teritorialno zajemajo področje občine. Rezultati niso izostali; vidni so povsod in naša društva so v letošnjem letu močno zaživela. Tako je viden napredek doseglo društvo v Velenju, saj ni več zaprto samo vase, zajelo je velik del mladine, ki se v društvu dobro počuti in dela. Vendar se naš upravni odbor v dosedanjih uspehih ne uspava. Zavedamo se, da so še slabosti, da povsod še ne gre tako, kot bi si želeli. Zato smo tudi sklenili, da bomo v kratkem sklicali posvetovanje vseh društvenih predsednikov in načelnikov, da se pogovorimo o teh slabostih, da jih čim prej odpravimo; hkrati pa bo to naša najboljša priprava na izredni občni zbor Partizana Slovenije. K tej razpravi bomo povabili tudi športne delavce in predstavnike našega javnega življenja, ki so nam tudi doslej vedno nudili pomoč pri našem delu.«

LESEK OSTANE V KLADIVARJU!

Zadnje dni je bilo polno govoric o odhodu Romana Leška in Vilija Kovača v trenersko šolo v Beograd, kjer bi oba celjska atleta prestopila v AK Partizan. Pravkar pa smo zvedeli, da nihče od njiju ni sprejet na to šolo in da bosta oba ostala še vnaprej v vrstah AD Kladivar. AK Partizan Beograd je pravtako obvestilo AD Kladivar, da bi v primeru sprejema na trenersko šolo ne sprejel Leška v svoj klub, ker si želi še vnaprej dobrih športnih odnosov s Kladivarjem, obenem pa čvrst in močan atletski kolektiv v mestu Celju. Lepa in pravilna športna gesta!

LEPA POBUDA MLADINE ESS V CELJU

Mladina ESS v Celju se močno navdušuje poleg ostalega dela na drugih področjih tudi za šport. V nedeljo so povabili v goste mladino ESS iz Maribora, s katero so se pomerili na stadionu Borisa Kidriča v atletiki. Mladinke ESS so prepričevalno premagale Mariborčanke, dočim so mladinci iz Maribora bili boljši od Celjanov. Poglejmo po rezultatih celjskih zastopnikov — mladinci: 100 m Ratej 12.4, 4×100 m Celje 54.4.

Mladinke: 60 m Leban in Silan 8.2, daljina Leban 4.87, Debeljak 4.42, krogla Kempf 9.97 m, višina Debeljak, Silan 125 cm, 500 m Gorenšek 1:45.8, 4×100 m Celje 55.3. Končno stanje točk: Celje 13.485, Maribor 13.416!

V vmesnih točkah so nastopili nekateri atleti Kladivarja. Vučer, Lešek, Kovač in Lorger so v štafeti 4×200 m tekli za štiri desetinke sekunde slabše od slovenskega rekorda, na 300 m sta Vučer in Naraks tekla 36.6 oziroma 38.0, Rečnikova pa je v skoku v daljino preskočila 5.01 m.

TUDI V ŠMARJU ATLETIKA

Pred dnevi so imeli dijaki šmarske nižje gimnazije športni dan, katerega so izkoristili za medsebojno tekmovanje z dijaki šentjurske nižje gimnazije. Tekmovali so v atletiki in nogometu. Zanimanje med dijaki je bilo veliko in so bili doseženi kljub zelo skromnim napravam in tekališču dobri rezultati.

Mali rokomet
DVE ZMAGI CELJA

Mladinci in mladinke celjske ESS so v nedeljo premagali goste iz ESS iz Maribora. Pri mladincih je bil rezultat 22:7 (10:2), pri mladinkah pa 8:4 (4:2) v korist Celja. Najuspešnejši strelci so bili: Dragan 9, Rovšnik in Ratej po 5, pri mladinkah pa atletinja Lebanova s 5 goli!

Nogomet
V VII. KOLU — DOBER IZKUPIČEK ZA CELJANE

V nedeljo se je zavrtelo VII. kolo področne VMC in celjske podzvezne lige. Celjski zastopniki so se tokrat kar dobro uveljavili.

Kladivar je uspešno obračunal s Tekstilcem iz Oroslavlja s 5:1 (1:0). Bolj kot z rezultatom, smo lahko zadovoljni z lepo igro domačinov. Moštvo se vidno popravlja, le da še ni pike na »i«. Se tako lepe akcije, zrele kot »hruške«, niso izdelane do pravega zaključka. Tako tudi v nedeljo žoga kar ni hotela v mrežo. Vmes je seveda bilo tudi nekoliko smole — trikrat se je žoga odbila od prečke — pa vendarle, po prikazani igri in situacijah bi bil lahko nedeljski rezultat mnogo izdatnejši za Kladivarja. Uspešni strelci — Šega 2, Perc, Posinek in Rojnik. V moštvu Kladivarja skorajda ni bilo slabega mesta, le od napada bi pričakovali nekoliko več. Tu bo treba še ozdravljenja in zopet bo Kladivarjev stroj dobro deloval. Do prihodnje nedelje, ko bo Kladivar nastopil v Ptuju proti Dravi, je vrstni red na vrhu: Rudar, Maribor, Kladivar. Rudar je v Cakovcu utrpel prvi poraz in razlika v točkah med vodilnimi je sedaj manjša . . .

V podzvezni ligi pa so bili naslednji rezultati: Olimp : Usnjar 0:0, Brežice : Sloga 10:0, Rudar (Hrastnik) : Svoboda 2:2, Celje : Bratstvo (H) 1:0, Proletarec : Rudar (V) 3:1, Bratstvo (R) : Kovinar 5:3. V Celju je Olimp dosegel le neodločen rezultat proti Usnjarju iz Šoštanja. Bolj veseli so v taboru ZSD Celja, saj so po dosedanjih neuspehih premagali sicer s tesnim rezultatom nogometaše iz Hrastnika, vodilno moštvo na tabeli! Igra je bila ostra, tu in tam je prestopila dovoljene meje, da je sodnik moral kar 3 igralce posvaviti na »hladno« (2 iz Hrastnika in enega Celjana). Zmagoviti gol je dosegel Hrastnik iz prostega strela iz kakih 20 metrov. Štorjani so se vrnili brez izkupička iz Rogatca. Ista usoda je doletela velenjske nogometaše v Zagorju. Do prihodnje nedelje je vrstni red v tabeli naslednji: Brežiče, Bratstvo (H), Svoboda, Proletarec, Rudar (H), Sloga, Olimp (kot prvo moštvo iz celjskega okraja!), Usnjar, ZSD Celje, Kovinar, Rudar (V) in Bratstvo (R).

V II. podzvezni ligi so bile odigrane vse tekme VI. kola. Senovo in Slov. Konjice sta se razšla z 1:1, Rudar B (Trbovlje) je premagal celjsko B moštvo Olimpa z 9:1, Krško Edinstvo (Rog. Slatina) z 10:0, Radeče in Svoboda pa sta igrala neodločeno 1:1. Vrstni red na tabeli ni jasen, ker so v zaostanku še srečanja iz prejšnjih kol.

Mladinska liga v celjski skupini je pred zaključkom. Jesenski prvak je postal Kladivar, ki je povprečno v vsaki tekmi dosegel po 9 golov! V nedeljo so mladi nogometaši Kladivarja na Skalni kleti premagali Celje s 7:0, v Šoštanju pa mladinci Olimpa Usnjarja z 8:3.

Atletika
SIMO VAŽIČ — NOVI SLOVENSKI REKORDER NA 5000 m

Ob zaključku sezone je Važič Simo nastopil še v Ljubljani na atletskem tekmovanju, kjer je v teku na 5000 m s časom 8:20.8 postavil nov slovenski rekord na tej progi. Tako je uspešno zaključil letošnjo sezono na atletski stezi, ki mu je prinesla 3 slovenske rekorde — na 1500, 3000 in 5000 m!

CELJSKI TEDNIK — IZDAJA OKRAJNI ODBOR SZDL V CELJU — UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR — ODGOVORNI UREDNIK TONE MASLO — UREDNIŠTVO IN UPRAVA: CELJE, TITOV TRG 3 — POŠTNI PREDAL 123 — TEL. UREDNIŠTVA 24-23, UPRAVE IN OGLASNEGA ODDELKA 25-23 — TEKOČI RAČUN 620-305-T-1-266 PRI MESTNI HRANILNICI V CELJU — IZHAJA VSAK PETEK — LETNA NAROČNINA 500 DIN, POLLETNA 250 DIN, ČETRTLETNA 125 DIN — ROKOPISOV NE VRAČAMO — TISK CELJSKA TISKARNA V CELJU

Tokrat: Mladost brez šminke

Letošnjo sezono se je ansambel Celjskega gledališča občutno pomladil in številčno okrepil med drugim tudi s štirimi absolventi AIU. Gledališče je večna mladost in staranje njegova naj-

nevarnejša bolezen. Razveseljivo je, da se v Celju tega dobro zavedajo. O delu mladine zaenkrat še težko govorimo. Premalo še poznamo njihovo umetniško moč in nadarjenost, da bi o njih lahko izrekali pravične sodbe. Vi, gledalci, boste imeli še veliko priložnost za presojo, ko jih boste videli na odru; videli boste, ali so mladi tudi po srcu, ne samo po letih. Dovolj. Danes naj steče beseda samo o tem, kar na odru ne boste nikoli opazili, kakšen je pravzaprav obraz, mlad obraz brez šminke.

•

Predstavljamo vam dva: BREDO PUGLJEVO in VOLODJO PEERA.

Breda je doma iz Ljubljane. To pove zelo malo ali pa nič. Sama pravi: »V Celju se počutim kot doma.«

Vroč poletni dan je. Na nekem vrtu v zapadnem delu mesta se je skupinica študentov »zakopala« v knjige in jih »muči« (ali obratno) na vse pretege. Seveda bi bilo kopanje v Ljubljanici ali Savi prijetneje... toda, zadnji izpiti ante portas! Težko je bilo, res, pa je šlo. Pomagali smo si tako, da smo se polivali z vodo — po vsakem poglavju »tuš«.

Tako nekako je pripovedovala Breda, ko sva obujala spomine na študentska leta.

»Odkar sem se dobro zavedla svojega bivanja sanjam o gledališču. Zdaj, ko sem končala Akademijo, kar ne morem verjeti, da je vse to res. Študij je bil težak in naporen. Dopoldne, popoldne, včasih pozno v noč... vaje, vaje... Nekaj pa je bilo: igrali smo; neznansko veliko smo igrali. Res pa je, da to ni »prava igra«. Povsem nekaj drugega je, ko začutiš dihanje gledalcev nekje v temi pred sabo. Zdelo se mi je, da ne bom spravila besede iz ust. No, ko je šla prva, je šla tudi druga in vse je bilo, kot je prav. Je pa prvi stik s publiko nepozabno doživetje — začetek uresničevanja mojih sanj.«

»Pa res. Začetek!«

»Mislite na Margot v Dnevniku Ane Frankove? Sprva sem bila zelo razočarana. Kaj, to naj igram, sem pomislila. Saj to ni nič! Potem pa sem začela razmišljati. Margot! Ana ji res ni odmerila veliko pozornosti. Zanjo pač ni bila zanimiva, toda s tem še ni rečeno, da »mirno in poslušno dekletce« ni bilo človek, ki govori, razmišlja, čustvuje, dela, se giblje, skratka — živi. Samo kako? Tekst mi je zelo malo povedal, zato je bilo treba jemati drugje, iz sebe, se vživljati, vdahniti papirju dušo. Če se mi je to vsaj malo posrečilo, sem zadovoljna.«

»Pa načrti?«

»Ne vem, morda bi bilo bolje reči želje. Pravzaprav je samo ena — veliko igrati, izpopolnjevati se, učiti se...«

»Kaj, še vedno?«

»Tega ni nikoli dovolj in kar prav je tako.«

•

Volodja je Celjan. Zelo rad se smeje, prepeva, govori. Kadar govori o gledališču, se zresni.

»Komaj sem shodil, sem menda že stopical po gledaliških deskah. Mladinske igrice so se vrstile, mi, otroci, smo bili pa strahovito navdušeni za igranje. Sneguljčica mi je ostala najbolj v spominu. Seveda, da bi se kdaj z dušo in telesom zapisal boginji Taliji, takrat še nisem pomislil. Sprva sem študiral glasbo in odrsko umetnost hkrati. Pa je bilo preveč. Odločil sem se za gledališče in ni mi žal.«

Tudi Peer se je pritoževal, da se je moral precej namučiti s Petrom iz Aninega Dnevnika, ker je to precej papirnata figura brez pravega razvoja.

»Občutek pa imam, da mi je uspelo vdahniti tej bledikasti pojavi nekaj življenja.«

»Imaš kakšno posebno željo?«

»Neznansko rad bi igral nekaj komičnega.«

»Pa načrti?«

»Načrti gor ali dol. K vojakom bom moral in to kar kmalu.«

Pogovor se je zapletal in ustavil. Pa ne zaradi načrtov. Da je Volodja brez vseh načrtov, sem pomislil. Ne, to pa menda res ne bo držalo. Že sem ga hotel takole previdno »potipati«, ko je kar sam začel in se vedno bolj razvnemal:

»Strašno si želim dobrih, močnih in težkih vlog in veliko dela na odru. Včasih bi najraje igral kar ves dan. Mi,

mladi z Akademije, imamo res veliko teoretičnega znanja, toda manjka nam rutine. To pa lahko pridobiš samo z delom. Rad bi veliko delal, pa četudi kot amater.«

Celjska mestna hranilnica:

še letos hranilna knjižica številka 100.000

Ko praznujemo Svetovni dan varčevanja, je prav, da spregovorimo nekaj besed o varčevanju, posebej pa o Celjski mestni hranilnici, ki bo letos slavila svojevrsten in redek jubilej: izdala bo namreč hranilno knjižico s številko 100.000.

Ljudje varčujejo že od prvih dni svoje zgodovine. Zbiranje in spravljanje dobrin za prehrano pozimi, je prvi zametek varčevanja v materialni obliki. Z nastopom denarja in ko je človek spoznal, da z njim lahko kupi vse kar potrebuje, se je pojavilo varčevanje v denarni obliki.

Varčevanje je imelo v svojem razvoju obdobja izrednih vzponov in uspehov. Doživelo pa je tudi težke pretrese. Taki pretresi, predvsem vojne in inflacije, so vzbujale nezaupanje do varčevanja.

Toda vkljub posameznim pretresom se denarno varčevanje stalno obnavlja saj prihaja človeštvo do spoznanja, da s smotrnim varčevanjem koristi predvsem sebi.

Smisel za varčevanje je ponekod bolj, drugod manj razvit, vendar varčujejo danes vsi narodi.

V naši državi posvečamo varčevanju vso pozornost, saj pomagajo sredstva, ki so naložena v denarnih zavodih, graditi naše socialistično gospodarstvo.

In eden teh denarnih zavodov, ki zbira denarna sredstva in skrbi za varčevanje, je tudi Celjska mestna hranilnica, ki je najstarejši denarni zavod v Celju. V povojnih letih je zbral že blizu 500 milijonov denarnih sredstev, kar je izreden uspeh, saj jih ima n. pr. Mestna hranilnica v Ljubljani jedva še enkrat toliko. Ta zbrana sredstva so bila res koristno uporabljena. Z njimi je bilo dograjenih preko 300 stanovanjskih zgradb, preko 100 gospodarskih poslopij, popravljenih pa nešteto hiš in obnovljenih lepo število kmetij. Tudi šola na Polulah ne bi bila pravočasno dograjena, če ne bi priskočila na pomoč Celjska mestna hranilnica z izredno izdatnim posojilom. Še marsikaj bi lahko našteli in marsikdo ve, da mu je Celjska mestna hranilnica priskočila na pomoč v najkritičnejšem trenotku. Seveda, izdaja Celjska mestna hranilnica tudi potrošniška posojila.

Upravni odbor Celjske mestne hranilnice, ki vodi ta denarni zavod z uspehom že več let, se seveda zaveda družbene vloge in pomena hranilnice za naše socialistično gospodarstvo. Razumljivo je, da so bili zaradi tega vsi sklepi pravilno usmerjeni ter uživa danes Celjska mestna hranilnica na območju našega okraja največji ugled in zaupanje. Obseg dela se je v zadnjih 2 letih razširil, da je moral zavod odpreti svoji podružnici v Velenju in na Ljubnem, da tako približa hranilniško službo prebivalstvu.

Tudi ob letošnjem Dnevu varčevanja naj velja misel: **Varčevanje je temelj vsakemu dobremu gospodarstvu!**

Celjska mestna hranilnica Celje

podružnica Ljubno in Velenje

Zrno do zrna pogača — kamen do kamna palača

Nalagajte svoje prihranke v najstarejšem denarnem zavodu v Celju, Celjski mestni hranilnici, ki jih najugodnejše obrestuje.

Ob Svetovnem dnevu varčevanja pozdravlja Celjska mestna hranilnica delovno ljudstvo širom naše domovine.

OBJAVE in OGLASI

OBVESTILO

Avtobusni promet Celje obvešča, da 1. novembra 1957 ne bodo obratovale naslednje avtobusne proge: Celje—Zagreb, Celje—Strmec, Celje—Ljubečna. — Vse ostale proge bodo obratovale po normalnem voznem redu.

Dne 31. oktobra popoldne ter dne 1. novembra 1957 bodo vozili avtobusi ves dan izpred avtobusne postaje v Celju na mesto pokopališče ter na pokopališče na Golovcu.

KERAMICNA INDUSTRIJA LIBOJE

pošta Petrovče, sprejme takoj:

Personalnega referenta z dovršeno srednješolsko izobrazbo ali končano šolo socialnih delavcev s prakso v industriji in
tehnika za napredek proizvodnje s končano akademijo za likovno umetnost oz. šolo za umetno obrt.

Plača po tarifnem pravilniku.

Radio

NEDELJA, 3. novembra

12,10 Pogovor z državljani
12,20 Za naše podeželje
13,00 Prenos sporeda RL
14,00 Želeli ste — poslušajte!
15,00—23,00 Prenos sporeda RL

PONEDELJEK, 4. novembra

14,35 Želeli ste poslušajte!
15,00 Prenos sporeda RL
15,00 Prenos sporeda RL
17,00 Domača kronika
17,15 Plesne melodije igra Celjski plesni orkester p. v. Vendija Videca
17,35 Športniki o športu
17,45 Zabavna glasba, vmes reklame in objave

TOREK, 5. novembra

14,35 Želeli ste poslušajte!
14,50 Zabavna glasba, vmes objave
15,00 Prenos sporeda RL
17,00 Domača kronika
17,15 Domače napeve pojeta Nanika Pipan in Slavko Pader, spremlja trio Marjana Kozmusa
17,35 Kulturni obzornik
17,45 Zabavna glasba, vmes reklame in objave

SREDA, 6. novembra

14,35 Želeli ste poslušajte!
14,50 Zabavna glasba, vmes objave
15,00 Prenos sporeda RL
17,00 Domača kronika
17,15 Pojeta moški in ženski zbor Svobode Liboje p. v. A. Cererja
17,35 Spomini na Oktobrsko revolucijo
17,45 Zabavna glasba, vmes reklame in objave

ČETRTEK, 7. novembra

14,35 Želeli ste poslušajte!
14,50 Zabavna glasba, vmes objave
15,00 Prenos sporeda RL
17,00 Domača kronika
17,15 Spored lahke orkestralne glasbe
17,40 Gospodinjske beležke
17,45 Zabavna glasba, vmes reklame in objave

PETEK, 8. novembra

14,35 Želeli ste poslušajte!
14,50 Zabavna glasba, vmes objave
17,00 Domača kronika
17,15 Pisan spored celjskih ansamblov
17,35 To bo zanimalo tudi vas...
17,45 Zabavna glasba, vmes reklame in objave

SOBOTA, 9. novembra

14,35 Želeli ste poslušajte!
14,50 Zabavna glasba, vmes objave
15,00 Prenos sporeda RL
17,00 Domača kronika
17,15 Zabavna glasba, vmes reklame in objave
17,25 Za vsakogar nekaj

CELJSKA MESTNA HRANILNICA

obvešča, da ima na razpolago spet hranilnike za otroke. Istočasno sporoča, da njeni podružnici na Ljubnem in v Velenju vršita vse hranilniške posle

Celjska mestna hranilnica Celje

RAZPIS

Upravni odbor Obratne ambulante Cinkarne Celje razpisuje naslednja delovna mesta:

1. medicinska sestra za opravljanje patronažno-preventivne službe;
2. 2 bolničarja oziroma bolničarke za nudenje prve pomoči v obratni ambulanti za prvo pomoč.

Osnovna in dopolnilna plača ter potni pavšal za medicinsko sestro po Pravilniku o plačah obratne ambulante.

Nastop službe s 1. XII. 1957.

Prošnje je treba vložiti takoj na Obratno ambulanto Cinkarne Celje.

SPREJMEM pomočnika elektro-instalaterja s vsaj 2-letno prakso. Plača po dogovoru. Nastop službe takoj. Vprašati v upravi lista.

PRODAM hišo z gospodarskim poslopjem z 57 a zemlje v Zaplanini 57, p. Vransko. Vprašati: Vrečer Vinko, Arclin 37, p. Vojnik.

PRODAM posteljo. Naslov v upravi lista.

PRODAM ugodno nov radio, 5-cevni, 3 valovne dolžine, z magičnim očesom ali zamenjam za moško kolo z nekaj doplačila. Naslov v upravi lista.

PRODAM posestvo pri Šmarju pri Jelšah, Preloge 26, v izmeri 3 ha (njiva, travnik, sadovnjak, vinograd in gozd). Pojasnila daje najemnik Matevž Lipnik in Karl Pondelak, Zadrže, p. Šmarje pri Jelšah.

PRODAM kompletno okovje za štedilnik. Celje, Jenkova 3.

ODDAM lepo opremljeno komfortno sobo s posebnim vhodom. Pismene ponudbe na upravo lista pod »takoj«.

ODDAM opremljeno sobo moškemu. Ponudbe na upravo lista pod šifro »Inteligent«.

OPREMJENE SOBE oddam po dograditvi. Pogoj: posojilo v to svrho. Naslov v upravi lista.

SOSTANOVALKO, mlajšo šiviljo ali dijakinjo, sprejmem. Vprašati v upravi lista.

NAGRADO dobi, kdor menja večje enosobne stanovanje v zahodnem delu mesta (smer Ljubljanska cesta) ali okolici za manjše v središču mesta. Naslov v upravi lista.

PROSIM najditelja otroške marinarske jopice, izgubljene 26. 10. na Mariborski cesti (od Majdičeve kapele do stavbenika Crepinška), da jo vrne proti nagradi Pešak Francu, Celje, Zg. Hudinja 113.

Gledališče

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠCE CELJE

Sobota, 2. nov. ob 20 — Peter Ustinov: Romanov in Julija — sobotni abonma in izven
Nedelja, 3. nov. ob 10 — Peter Ustinov: Romanov in Julija — nedeljski dopoldanski abonma in izven
ob 20 — Dnevnik Ane Frankove — Gostovanje v Novem mestu
Torek, 5. nov. ob 15.30 — Dnevnik Ane Frankove — II. srednješolski abonma

Kino

KINO UNION, CELJE

Od 25. 10. do 1. 11.: »Do pekla in nazaj«, ameriški barvni film
Od 2. do 5. 11.: »Overland Pacifik«, ameriški barvni film
Od 6. do 10. 11.: »Nanac, francoski barvni film

KINO METROPOL, CELJE

Od 28. do 31. 10.: »Njihove zmote«, italijanski film
Od 1. do 4. 11.: »Veliki manevri«, francoski barvni film
Od 5. do 8. 11.: »Tuje zemlje«, jugoslovanski film

zanimivosti

KDO? JE HINAVEC

Pred nekaj tedni je skupina ameriških študentov, ki je obiskala Sovjetsko zvezo, v želji da zve za resnico o Kitajski, na ameriškem veleposlaništvu v Moskvi zaprosila za potna dovoljenja

... Študentie so v Pekingu obiskali »rdečega« poglavarja in mu priredili pravcato manifestacijo petja in ploskanja. Toda čim jih je transsibirski Expres vrnil v Evropo in ko je hotel njihov kolovodja Tyler manifestirati svoj entuziazem za novo Kitajsko, sta ga dva sopotnika nemudoma »nakresala«

Smejoči obrazi ameriških študentov pričajo o zadovoljstvu. Kitajski premier Ču En Laj je zadržan. Toda, kdo je že videl Kitajca, ki bi glasno izražal svoja čustva?

za Kitajsko. Teh dovoljenj sicer niso dobili, šli pa so kljub temu. Ves svetovni tisk je ob tem primeru ugibal, kaj bodo storili Amerikanci, ko se študentje vrnejo.

Skupina 15 študentov je prepotovala Kitajsko in se v Pekingu »oglasila« tudi pri premierju Ču En Laju. Le-ta je dlje časa ostal v njihovi družbi. Bilo je veselo, kot vidimo na sliki. Celo zapeli so...

Toda zdaj posnemamo iz nekega ameriškega lista tole vest:

po nosu. Poleg tega list omenja Tylerja za samozvanega »resnicista« (»Rightist«), ostale udeležence neljubega pohoda pa za »iskalce resnice«.

Namen lista, oziroma poročevalca, je jasen. Z vestjo o pesteh po nosu so hoteli povedati, da je vse to, kar bodo ti študentje vedeli povedati navadna izmišljotina, češ, saj sami niso enotni in o prilikah v novi Kitajski »diskutirajo« s pestmi.

No, prepričljivost je sila prozorna. Kdo ve, če ta dva nista to storila za ceno obljube, da jima ne bodo delali težav zaradi nedovoljenega potovanja? In kakšna je iskrenost teh dveh, če sta med vsemi petnajstimi v Pekingu enako vneto ploskala?

Zanimivosti

ŽENSKA OBLAST

Na otoku Sumatra se nahajajo razna plemena, ki še danes živijo po starih običajih. V hribovitih predelih tega otoka živi pleme Menngkaban, kjer so žene absolutni gospodarji življenja. Vsa gospodarska in trgovska dejavnost se nahaja v njihovih rokah. Glava družine ni mož, temveč žena. Ona vodi vse posestvo in gospodinjstvo. Če žena umre, njeno posestvo z vsemi pravicami pripada starejši hčerki. Če pa slučajno nima hčerke, njenega mesta ne bo zavzel sin, kot bi pričakovali, temveč hčerka njene starejše sestre. Če pa nima sestre, postane naslednik hčerka najstarejšega brata. Vsaka žena, ki nima hčerke, lahko posvoji katero dekle, da po njeni smrti prevzame njeno vlogo.

Pred davnim časom, je moral vsak mož živeti pri svoji ženi. Ko pa so sprejeli islamsko vero, ki dopušča mnogoženstvo, se je mož preselil k svoji materi, toda je od časa do časa obiskoval svoje žene pri njihovih materah. Če mu je koran dovolil štiri žene, je pri vsaki preživel po en teden v mesecu.

Do nedavnega so žene tega plemena povsem vzdrževale svoje može. Odkar pa so možje začeli delati v nizozemskih podjetjih, so se precej osamosvojili in matrijarhalni odnosi počasi izginevajo.

PO TOČI ZVONITI JE PREPOZNO

Jean Seberg je v vlogi Svete Ivane doživela pred kratkim v Londonu enega največjih neuspehov zadnjih let. Kritiki očitajo predvsem režiserju Ottu Premingerju, češ, da je za eno najtežjih vlog svetovne književnosti izbral diletantko. Jean Seberg je odgovorila kritikom: »Po toči zvoniti je prepozno!«

FILMSKA KAMERA Z AVTOMATSKO BLENDO

Na ameriško tržišče je prišla nova vrsta 8 milimetrskih filmskih kamer, ki so naravnost otročje lahke za vsakega novinca. S pomočjo fotoelektričnih celic se blenda objektiva sama prilagaja svetlobi objekta, ki ga snemamo. To avtomatično prilagojevanje svetlobi ne traja niti sekundo in snemalec lahko kar pritisne na gumb in filmski trak steče...

V Hamburgu se je velik volčjak ustopil pred vhod velike trgovine in ni pustil nikogar ne ven ne noter. Poklicali so stražnika na pomoč, pa ni nič opravil. Strahovito se je razjezil in zaklel po angleško: Ti prekleti hudičev pes! Volčjak je veselo pomahljal in odšel s stražnikom. Bil je namreč last nekega Amerikanca in je »razumel« angleščino.

Neki občini v Kalabriji, Italija, so zaplenili vso imovino in to občinsko stavbo, tržnico in — pokopališče.

Bodice

LITERARNI VEČER

Imeli so literarni večer
Revije literati.
Pustili goreti le eno so luč,
da videli so kaj brati.

Dvorana je rada ploskala,
saj manjkalo ni uspeha.
Ta mladi naš ustvarjalski rod
nam nada je in uteha.

A sredi večera — strašem pok!
Neznanska eksplozija,
da splašila se je dvorana vsa!
Od kod ta polomija?

Je atentat? Je atomski poskus?
Morda pa, o hudirja,
na hišo se usedel je satelit,
že naveličan vsemirja!

Nikakor! Le ena steklenih buč,
ki skóznje sije svetloba,
je s stropa treščila dol na stol,
da stresla se vsa je soba.

A k sreči je prazen bil ta stol,
ki se je ob njem razletela.
Na njem občinstva ni biló,
da nanj bi bilà zadela.

Tako se je prav lepó končal
večer ta literarni.
In zadovoljni bili so vsi,
ki ušli so usodi nevarni.

UPOKOJENEC — OPTIMIST

Ko ležem zvečer na žimnico
in preden morem zaspati,
pomislim še na ozimnico,
saj mrzli čas je pred vrati.

Kurivo, sadje, zelje, krompir
— to vse pod streho še spravim,
ker hočem, da v zimi srčni mir
me greje z veseljem pravim.

Še malo počakam na padec cen,
ki radi se nanje jezimo
in preden še mine zlata jesen,
uspešno jih dol potiščimo.

In upam, da nekega lepega dne
se penzija mi poveča.
Motorček si kupim za stare nogé,
če mila mi bo kaj sreča.

Nekdó optimista me je nazval,
ki s stvarnostjo nima več stika.
Nikoli se nisem živeti bal
in še me živeti mika...

FILM

Veliki manevri

Rodil se je v Parizu 1898 leta. Njegovo pravo ime je Rene Chomett. V mladih letih je bil mnogoobetajoč pe-

Veliki manevri: Brigitte Bardot in Gerard Philipe

snik in sijajen novinar. Prva svetovna vojna mu je pretrgala študij, potem pa je začel svojo filmsko pot kot igralec, nato pa kot režiser. Njegovo ime je vedno sinomin za najvišjo filmsko umetnost — RENE CLAIR, »dirigent« Velikih manevrov.

V majhnem provincijskem mestecu pričakuje konjeniški garnizon pričetek velikih manevrov. Življenje v takih od sveta odmaknjenih krajih je eno samo dolgočasje in — edina zabava za mlade oficirje so ljubezenske dogodivščine, take pač, ki se začno na koncertu, plesu ali pa sprejemnici in se že po nekaj dnevih končajo (z nekaj solzicami, se razume), ne da bi globoko razorale muhasta človeška srca. Da bi bili nadebudni branilci domovine vsaj malo podobni Casanovi, so potrebni še dvoboji in stave. Stava! — z njo se pravzaprav začno »veliki manevri« za mladega poročnika Armanda de la Verne, ki mora pred odhodom osvojiti Marie-Luise, eno izmed mestnih lepotic. Dovolj! Vaša fantazija in več ali manj obsežen »ljubezenski muzej« vam bodo pomagali razvozljati to vsakdanjo zgodbico — da je postala nevsakdanja, so mojstrsko poskrbeli ustvarjalci Velikih manevrov — dokler ne boste v »Metropolu« videli, kako je bilo. Do takrat pa pametno krotite svojo nepotrpežljivost.

Kot že rečeno, režiser je Rene Clair, v glavnih vlogah pa se nam bodo predstavili Michele Morgan, Gerard Philipe in Brigitte Bardot.

Še nekaj besed o režiserju: Rene Clair je ime, ki ga mora poznati vsak, ki se hoče ponašati vsaj z osnovnim poznavanjem filmske umetnosti. Bil je osebnost že v dobi nemega filma, zvok pa mu je pomagal do prave veljave in slovesa, ki ga uvršča med največje režiserje vseh časov. Najprej je snemal v domovini, v Franciji, potem pa v Londonu in Hollywoodu. Po vojni se je spet vrnil v Pariz in s filmi »Molk je zlato«, »Vražja lepota«, »Lepotice noči«, »Veliki manevri« (njegov prvi barvni film) in »Lilijska vrata« pripomogel francoskemu filmu do zavidljive veljave. Kritiki se ne morejo zediniti, kdo je večji, »nemi« ali »zvočni«, »črno-beli« ali »barvni« Clair, da pa je velik, mu priznavajo vsi.

TIG

Posnetek je iz sovjetskega barvnega filma »Mehikanec« po istoimenem romanu popularnega Jacka Londona. V glavni vlogi nastopa simpatični Oleg Striženov, ki nam je ostal v lepem spominu kot poročnik iz filma »Enainštirideseti«.

kot priče pred sodiščem

SHAKESPEARE RABELLAIS BOCCACIO

(Od našega posebnega dopisnika Željka Takača)

Norveška — dežela Vikingov, lososov, tisočev fjordov in »mirnega« socializma. Zemlja je skopa in daje boren kruh, ki ga je treba prigrabiti s trdim delom. Ljudje so podobni zemlji — mirni, hladni, na videz brezčutni, skopi z besedami in čustvi. Kratko nordijsko poletje je hitro minilo in ljudje so se vrnili s počitnic, ki so jih največ preživeli na severu v svojih »hytte-amih« (majhne družinske hišice ob fjordu ali v borovem gozdu, ki jih ima vsaka druga družina) — odmaknjeni v svoj svet kakor vedno.

Toda zdaj ne več! V knjigarnah sta se pojavili dve majhni knjižici, ki sta pravzaprav analiza nekaterih problemov v moderni norveški književnosti. Napisala sta ju (vsak svojo) priznani strokovnjak za zgodovino književnosti, kritik in esejist Johan Vogt (»Poesi og politi« — Poezija in policija) in docent dr. fil. Philip Houn (»Ask Burlefot og vi« — Ask Burlefot in mi). Kaj ju je nagnalo, da sta v času počitnic in lepih sončnih dni skoraj istočasno pisala in izdala svoji dve knjigi in...

Pojdimo od začetka! Norveški pisatelj Agnar Mykle je v začetku letošnjega leta izdal roman »Pesem o rdečem rubinu« in z njim povzročil pravo kulturno vojno. Vsa Skandinavija se je razdelila na dva tabora. Čez nekaj dni pa se bo začela na sodišču razprava, ki ji tisk in javnost posvečata tako pozornost, kot samo še sojenju Quislinga (norveški fašist in nacistični sodelavec) pred nekaj leti. Myklov roman je pornografija, pravijo konservativci. Njihov najbolj zagrizeni pristaš je državni advokat Aulie, ki je začel ta senzacionalni proces, ki vzbuja toliko odobravanja in obsodb. Zganila se je tudi Cerkev. Svetovni sinod svobodne Evangelijske cerkve je zbral protestna pisma svojih somišljenikov z vsega sveta. Verniki iz ZDA, Perzijskega zaliva, Ceylona, Belgije in od drugod zahtevajo, da se »heretik« kaznuje. Književniki niso mogli verjeti, da je puritanizem tako močan v Norveški. »Užaljeni« pišejo: »Policija mora uničiti Myklovo pornografijo, ker je to del satanske komunistične(!) kampanje, da se spodkoplje odporna moč Zahoda,« neki dr. teol. pa: »To je napad na ljudsko solidarnost in dobroto.« Razne misije, religiozne organizacije, »vojska rešitve« s svojimi vojaki in oficirji postajajo vse glasnejši in vedno bolj nesramni v predrznosti, toda

DRUGA STRAN

je odgovorila mirno in dostojanstveno. Vogtova in Houmova knjižica sta bili del odgovora. Johan Vogt je v svojem delu s kirurško natančnostjo nanizal »pornografske« elemente iz knjig največjih svetovnih avtorjev Shakespeara, Boccacia, Rabelaisa, Norvežana Holberga in Nobelovega nagrajenca Knuta Hamsuna. Tudi Zveza norveških književnikov ne stoji ob strani, ker smatra, da je ta proces napad na osnovne principe svobodnega umetniškega ustvarjanja. Nekateri »kolegi« so bili Myklu sicer nevoščljivi za brezplačno bučno reklamo, vedar so izbrali 5 književnikov, ki bodo pred sodiščem avtorjeva obramba. Tudi danski in švedski ustvarjalci so solidarni z njimi. Državni advokat Aulie (predsednik puritanstva, kakor ga imenujejo) vsekakor ne bo imel lahkega posla in bo verjetno v težjem položaju kakor pa obtoženec. Razprava bo zanimiva, saj ne bo manjkalo duhovitih govorov in izrekov, posebno če upoštevamo, da obramba zahteva, da se pred sodiščem prebere skoraj ves »obsojeni roman« in »sumljivi« odlomki iz Othela, Gargantue in Pantagruela, Blagoslova zemlje itd. Kakšna bo obsodba, je težko reči, vendar je večina ljudi (vsaj pametni) prepričana, da bo pisec »nedovoljenih besed« in »svetovni rekorder v opisovanju seksualnih podrobnosti« oproščen. Zanimivo je, da je Mykla začel prvi zagovarjati pisatelj in filmski kritik Sigurd Evensmo (pisec scenarija za norveško-jugoslovanski koprodukcijski film »Krvava pot«), ki je velik prijatelj Jugoslavije in zelo dobro obvlada hrvaščino. Poborniki umetniške svobode in umetnosti so optimisti in se v svoji sodbi pridružujejo mnenju predsednika Zveze književnikov Sigbjörna Hölmebakka: »Ne verjamem, da bo puritanizem slavil zmagoslavje, ker bi to pomenilo, da bi morali postaviti pred sodišče skoraj vse svetovne literarne mojstrovine.« Res, to bi bil proces!

FILMSKI BAROMETER

DO PEKLA IN NAZAJ

Prepričljiv dokument časa, ki se ne sme več ponoviti. Tako si vsaj žele milijoni ljudi. Čudovit spomenik občudovanja vrednemu herojstvu in vojnemu tovarištvu. Res, težko je biti heroj, biti človek pa je teže. Audy Murphy je bil oboje.

ČEVELJČKI NA ASFALTU

Zamisel je lepa, za jugoslovansko kinematografijo morda prelepa. Otroška ljubkost in neprisiljenost osvoji naša srca, razum se pa ne ogreje: filmski omnibus je komajda povprečen, predvsem po zaslugi slabih scenarijev. Poglejmo! Prva zgodba: Kaj neki so hoteli povedati z njo? Mar to, da so taki »izleti« po velemestnih ulicah za duhovno rast »drobiža« koristni in priporočljivi?

Druga zgodba: Neprimerno boljša od prve. Prepričljiva.

Tretja zgodba: Odkrito rečeno, saj ni važno, ali je brat ubil brata ali samo ranil. Važno je... da, kje pa so bili starši prej? So se zgubili v poplavi Debelih Konjev in Kosmatih medvedov?

Njihove zmote:

Pa naše tudi, ker smo pričakovali film, ne pa poplavo solz in limoninih nasmehov.

Mala statistika

CELJSKEGA OKRAJA

- *V letu 1956 je bilo v 5 antituberkuloznih dispanzerjih pregledanih 20 tisoč ljudi.*
- *V lanskem letu je delovalo 98 javnih knjižnic, ki so imele 94 tisoč knjig. Izposojevalcev knjig pa je bilo 13 tisoč.*
- *V letu 1956 je 13 ljudskih univerz organiziralo 137 raznih predavanj, ki jih je obiskalo 11 tisoč ljudi.*

Z. L.

Ekstremistični član angleške kraljevske rodbine

Spričo obiska angleške kraljice v Združenih državah Amerike, je ameriški tisk posvetil cele strani kraljevski

družini iz Londona. Listi na široko pišejo o posameznih članih vladarske rodbine, tako o kraljičinem soprogu princu Filipu, o »nesrečni« Margareti, katere dolžnosti utesnujejo njeno demokratično duševnost in še o drugih. Za vsak slučaj pa, da bi bilo branja tudi za ameriško »super moderno mladino«, so se prilagodili tudi njenemu okusu. Na straneh, kjer prikazujejo ceremonialne navade angleškega dvora, so neglede na to, ali bo Angležem všeč ali ne, objavili tudi tole sliko, kako dvajsetletni Duke (vojvoda) sredi noči pleše rockendroll v pižami s partnerico, ki ima celo manj kot pižamo na sebi...

»Koliko temperature imam, tovariš doktor?«
»Štirideset stopinj.«
»In koliko je svetovni rekord?«